

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2 5 6 4

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสม
ตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก

AGRI- MAP

PHICHIT

จังหวัดพิจิตร

คำนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านการเกษตรที่มีพลวัตค่อนข้างสูง และมีผลกระทบต่อประชากรจำนวนมาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตระหนักถึงการนำระบบข้อมูลข่าวสารที่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรได้มีการเข้าถึงที่สะดวกโดยเฉพาะเกษตรกร จึงได้มอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักจัดทำ “แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก (Agri-Map)” ของแต่ละจังหวัดขึ้น

Agri-Map คือ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก โดยบูรณาการข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับใช้เป็นเครื่องมือบริหารจัดการการเกษตรไทยอย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกพื้นที่ มีการปรับข้อมูลให้ทันสมัย และพัฒนาเพิ่มความสะดวกการใช้งานให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลโดยง่าย พร้อมทั้งสามารถติดตามข้อมูลความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและรอบด้าน ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ทุกด้านที่สำคัญเป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้กับข้อมูลด้านการเกษตร ซึ่งสามารถตอบโจทย์การช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรในรายพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ใช้งานบนคอมพิวเตอร์หรือแท็บเล็ต ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านหน้าเว็บไซต์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ www.moac.go.th/a4policy-alltype-391191791794 หรือ <https://agri-map-online.moac.go.th/> ซึ่งจะมีเอกสารคู่มือการใช้ให้ศึกษาและสามารถดาวน์โหลดได้

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมของแต่ละจังหวัดสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ โครงการเกษตรอินทรีย์ โครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning by Agri-Map) โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการ Smart Farmer เป็นต้น และยังเป็นข้อมูลกลางในการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

รูปเล่มเอกสารแนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสม จังหวัดพิจิตร

<http://www.ddd.go.th/Agri-Map/Data/N/pct.pdf>

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ข
สารบัญภาพ	ค
แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมของจังหวัด “พิจิตร”	
1. ข้อมูลทั่วไป	1
2. การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลัก	4
2.1 ข้าว	4
2.2 อ้อยโรงงาน	10
2.3 มันสำปะหลัง	15
2.4 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	21
3. พืชเศรษฐกิจอนาคตไกลของจังหวัด	26
4. แนวทางการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ	28
เอกสารอ้างอิง	31
ภาคผนวก	33

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดพิจิตร	3
ตารางที่ 2	พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของ จังหวัดพิจิตร	4
ตารางที่ 3	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของข้าวรายอำเภอ จังหวัดพิจิตร	6
ตารางที่ 4	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตข้าว	9
ตารางที่ 5	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของอ้อยโรงงาน รายอำเภอ จังหวัดพิจิตร	11
ตารางที่ 6	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตอ้อยโรงงาน	14
ตารางที่ 7	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของมันสำปะหลัง รายอำเภอ จังหวัดพิจิตร	16
ตารางที่ 8	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตมันสำปะหลัง	20
ตารางที่ 9	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รายอำเภอ จังหวัดพิจิตร	22
ตารางที่ 10	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	25
ตารางผนวกที่ 1	ข้อมูลตำบลจำแนกรายอำเภอ จังหวัดพิจิตร	34
ตารางผนวกที่ 2	พื้นที่ชลประทานจังหวัดพิจิตรจำแนกรายอำเภอ ตำบล	42
ตารางผนวกที่ 3	พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจำแนกรายอำเภอ ตำบล	45
ตารางผนวกที่ 4	กิจกรรมการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จังหวัดพิจิตร	46
ตารางผนวกที่ 5	ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร จังหวัดพิจิตร	47
ตารางผนวกที่ 6	โรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตรในพื้นที่ จังหวัดพิจิตร	47

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินตะพานหิน	37
ภาพที่ 2	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินบางระกำ	38
ภาพที่ 3	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินโพทะเล	39
ภาพที่ 4	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินพิจิตร	40
ภาพที่ 5	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินไทรงาม	41
ภาพที่ 6	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจข้าว จังหวัดพิจิตร	48
ภาพที่ 7	พื้นที่ปลูกข้าวบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดพิจิตร	49
ภาพที่ 8	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจอ้อยโรงงาน จังหวัดพิจิตร	50
ภาพที่ 9	พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดพิจิตร	51
ภาพที่ 10	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจมันสำปะหลัง จังหวัดพิจิตร	52
ภาพที่ 11	พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดพิจิตร	53
ภาพที่ 12	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จังหวัดพิจิตร	54
ภาพที่ 13	พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดพิจิตร	55

1. ข้อมูลทั่วไป

จังหวัดพิจิตรมีพื้นที่ 4,531.013 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,831,883 ไร่ ตั้งอยู่ในภาคเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย 12 อำเภอ 89 ตำบล (ตารางภาคผนวกที่ 1) มีประชากร 532,310 คน (กรมการปกครอง, 2563)

1.1 อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อ	จังหวัดพิษณุโลก
ทิศใต้	ติดต่อ	จังหวัดนครสวรรค์
ทิศตะวันออก	ติดต่อ	จังหวัดเพชรบูรณ์
ทิศตะวันตก	ติดต่อ	จังหวัดกำแพงเพชร และจังหวัดนครสวรรค์

1.2 ภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดพิจิตร เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่าน 3 สาย ได้แก่ แม่น้ำน่าน แม่น้ำยม และแม่น้ำพิจิตร ลักษณะพื้นที่จะสูงด้านทิศเหนือและค่อย ๆ ลาดเทลงไปทางตอนใต้ และต่อลงไปยังเขตภาคกลางตอนล่าง แม่น้ำในเขตนี้จะมีไหลแรงและเร็วกว่าแม่น้ำทางตอนล่างทางตะวันออกบริเวณขอบแอ่งมีลักษณะภูมิประเทศเป็นเนิน ภูเขาเตี้ย ๆ พื้นที่สูง ๆ ต่ำ ๆ ซึ่งเกิดจากการสึกกร่อน ภูเขามีความสูงประมาณ 60-250 เมตร สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ย 37.95 เมตร

1.3 ภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของจังหวัดพิจิตร ได้รับอิทธิพลของมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้อากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง กับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตก มี 3 ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ฝนจะตกหนักที่สุดในเดือนมิถุนายนและกรกฎาคม อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 28.28 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด 33.05 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด 23.51 องศาเซลเซียส

1.4 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินของจังหวัดพิจิตร แบ่งตามภูมิสัณฐาน ลักษณะทางธรณีวิทยา และวัตถุต้นกำเนิดดิน ได้ดังนี้

1) ที่ราบน้ำท่วมถึง (Flood plain) ที่ราบริมแม่น้ำหรือลำธาร หน้าฝนหรือหน้าน้ำมักมีน้ำท่วมเป็นครั้งคราว เป็นสภาพพื้นที่ที่เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำพา และมีตะกอนเพิ่มมากขึ้นหลังน้ำท่วม แบ่งเป็น

(1) สันดินริมน้ำ (Levee) เป็นที่ดอน มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำพาบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ เป็นสันนูนขนานไปกับริมฝั่งแม่น้ำ ดินลึกเนื้อดินร่วนหยาบ สีน้ำตาลและน้ำตาลปนแดง การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เช่น ชุดดินเชียงใหม่ (Cm) ชุดดินตะพานหิน (Tph) เป็นต้น

(2) ที่ลุ่มหลังสันดินริมน้ำ (Back swamp, basin) เป็นที่ลุ่มน้ำขังอยู่ระหว่างสันดินริมน้ำกับตะพักลำน้ำหรือด้านข้างหุบเขา การระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว ดินลึกมาก เนื้อดินเหนียวละเอียด สีเทาและน้ำตาลปนเทา การระบายน้ำเลว เช่น ชุดดินบางระกำ (Brk) ชุดดินบางมูลนาก (Ban) เป็นต้น

2) **ที่ราบตะกอนน้ำพา (Alluvial plain)** เป็นบริเวณที่ได้รับอิทธิพลของแม่น้ำหรือลำน้ำสาขา วัตถุต้นกำเนิดดินเป็นตะกอนน้ำพา (Alluvium) มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบขนาดใหญ่สองฝั่งแม่น้ำ แต่ละฝั่งอาจมีที่ราบแบบขั้นบันไดหรือตะพักได้หลายระดับ แบ่งเป็น

(1) ตะพักลำน้ำระดับต่ำ (Low terrace) เป็นที่ลุ่มมีสภาพพื้นที่ราบเรียบ ดินลึกมาก เนื้อดินอาจเป็นดินเหนียวละเอียดถึงดินทรายแป้งละเอียด สีเทา น้ำตาลปนเทา และน้ำตาล มีจุดประสีต่าง ๆ การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว เช่น ชุดดินสุโขทัย (Skt) ชุดดินโพทะเล (Plt) ชุดดินพิจิตร (Pic) เป็นต้น

(2) ตะพักลำน้ำระดับกลางและระดับสูง (Middle and High terrace) เป็นที่ดอน มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด ดินต้นถึงชั้นกรวดลูกรังถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินร่วนหยาบ ดินร่วนละเอียดหรือดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบมาก สีน้ำตาล เหลือง น้ำตาลปนแดง ไปจนถึงแดง การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เช่น ชุดดินชนแดน (Cdn) ชุดดินดอนไร่ (Dr) เป็นต้น

(3) เนินตะกอนน้ำพารูปพัด (Alluvial fan) เป็นที่ดอน มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินร่วนหยาบถึงดินทรายแป้งละเอียด สีน้ำตาลเหลือง จนถึงแดง การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เช่น ชุดดินกำแพงเพชร (Kp) ชุดดินไทรงาม (Sg) เป็นต้น

3) **ที่ลาดเชิงเขา (Piedmont) เขา (Hill) ภูเขา (Mountain)** มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา ที่เกิดจากการที่หินผุพังสลายตัวอยู่กับที่หรือถูกเคลื่อนย้ายโดยแรงโน้มถ่วงของโลก ในระยะทางใกล้ ๆ และถูกควบคุมด้วยลักษณะของโครงสร้างทางธรณีวิทยา ส่วนใหญ่พบหินปะปนในหน้าตัดดินและลอยหน้า แบ่งตามลักษณะและชนิดของหินดังนี้

(1) พัฒนาจากกลุ่มหินอัคนีหรือหินในกลุ่ม ดินต้นถึงชั้นเศษหิน เนื้อดินเป็นดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบมาก สีแดง น้ำตาล น้ำตาลปนเหลือง และน้ำตาลปนแดง การระบายน้ำดี อาทิ ชุดดินแก่งคอย (Kak)

(2) พัฒนาจากหินไรโอไลต์ ดินต้นถึงชั้นเศษหิน เนื้อดินเป็นดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบมาก สีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลือง และน้ำตาลปนแดง ดินมีการระบายน้ำดี อาทิ ชุดดินไพศาลี (Phi)

4) **พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน** เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ 35 ส่วนใหญ่จะเป็นภูเขาและเทือกเขาสูงสลับซับซ้อน ทรัพยากรดินมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละพื้นที่

ซึ่งได้แสดงรายละเอียดของชุดดินที่พบมากของจังหวัดพิจิตร ในภาพที่ 1 - 5

1.5 สภาพการใช้ที่ดิน

สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดพิจิตร จากฐานข้อมูลแผนที่สภาพการใช้ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดพิจิตร

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	220,700	7.79
พื้นที่เกษตรกรรม	2,438,181	86.09
พื้นที่นา	2,054,476	72.55
พืชไร่	203,864	7.19
ไม้ยืนต้น	34,655	1.22
ไม้ผล	125,334	4.42
พืชสวน	7,821	0.28
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	5,390	0.20
พืชน้ำ	399	0.01
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	5,686	0.20
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	556	0.02
พื้นที่ป่าไม้	17,922	0.63
พื้นที่น้ำ	101,546	3.59
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	53,534	1.90
รวม	2,831,883	100.00

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, 2563

1.6 พื้นที่ชลประทาน

จังหวัดพิจิตรมีเนื้อที่ชลประทาน 614,180 ไร่ (ร้อยละ 21.69 ของพื้นที่จังหวัด) กระจายอยู่ใน 12 อำเภอ พื้นที่ชลประทานมีความสำคัญในการพิจารณาเพิ่มศักยภาพการผลิตที่เหมาะสม (ตารางผนวกที่ 2)

1.7 เขตปฏิรูปที่ดิน

เขตปฏิรูปที่ดินในพื้นที่จังหวัดพิจิตรมีเนื้อที่ 377,469 ไร่ (ร้อยละ 13.33 ของพื้นที่จังหวัด) โดยอำเภอที่มีพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินมากที่สุด ได้แก่ อำเภอบึงนาราง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง และอำเภอสว่างมตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 3)

1.8 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร

จากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร จังหวัดอุตรดิตถ์มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ทั้งหมด ในปี 2563 จำนวน 116,339 ราย รวมพื้นที่ 2,427,482 ไร่ และกิจกรรมที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอ้อยโรงงาน ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 4)

ทะเบียนเกษตรกรพืชสมุนไพร จากฐานข้อมูลกลาง (Farmer One) ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เกษตรกรได้ขึ้นทะเบียนปลูกพืชสมุนไพรในจังหวัดพิจิตร พื้นที่ 140.80 ไร่ เกษตรกร

28 ราย มีพืชสมุนไพรหลัก 10 ชนิด สมุนไพรที่มีการปลูกมาก ได้แก่ พริกไทย กระเจี๊ยบแดง และกระชายดำ ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 5)

1.9 ที่ตั้งโรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตร

จังหวัดพิจิตรมีแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตรและสหกรณ์เกษตรที่สำคัญจำนวน 6 แห่ง และมีโรงงานทางการเกษตรจำนวน 113 แห่ง โดยมีที่ตั้งโรงสีขนาดกลางมากที่สุด 29 แห่ง (ตารางผนวกที่ 6)

2. การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลัก

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญพิจารณาจากพืชที่มีพื้นที่ปลูกมากและมีมูลค่าการส่งออกหรือแปรรูปโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศพืชเศรษฐกิจ 13 ชนิดพืช ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน ลำไย เงาะ ทุเรียน มังคุด มะพร้าว และกาแฟ จากพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจดังกล่าว กรมพัฒนาที่ดินได้กำหนดระดับความเหมาะสมของพื้นที่ปลูกรายจังหวัด โดยวิเคราะห์จากสภาพพื้นที่ ลักษณะของดิน ปริมาณน้ำฝน แหล่งน้ำชลประทาน ร่วมกับการจัดการพื้นที่และลักษณะรายพืช โดยแบ่งระดับความเหมาะสม เป็น 4 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง แต่พบข้อจำกัดบางประการซึ่งสามารถบริหารจัดการได้

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีข้อจำกัดบางประการของดินและน้ำ ส่งผลให้การผลิตพืชให้ผลตอบแทนต่ำ การใช้พื้นที่ต้องใช้ต้นทุนสูงในการจัดการ และมีความเสี่ยงจากน้ำท่วมและขาดน้ำ

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N)

จังหวัดพิจิตร มีพื้นที่พืชเศรษฐกิจสำคัญที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรก ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของจังหวัดพิจิตร

พืชเศรษฐกิจ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่เกษตรกรรม
1. ข้าว	1,972,624	80.91
2. อ้อยโรงงาน	120,617	4.95
3. มันสำปะหลัง	32,695	1.34
4. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	24,000	0.98

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th>, 2564

2.1 ข้าว

ข้าวเป็นเศรษฐกิจหลักของพิจิตร ข้าวถือว่าเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดพิจิตร จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online วิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 3 และภาพที่ 6 - 7)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกข้าว

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 1,971,113 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 73.06 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเมืองพิจิตร 260,263 ไร่ อำเภอตะพานหิน 237,625 ไร่ และอำเภอโพทะเล 230,239 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 184,779 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.85 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอทับคล้อ 43,524 ไร่ อำเภอบึงนาราง 26,964 ไร่ และอำเภอสามโก้ 23,639 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 14,906 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.55 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอโพทะเล 7,215 ไร่ อำเภอตะพานหิน 3,066 ไร่ และอำเภอเมืองพิจิตร 2,204 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 527,159 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกข้าวในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 1,776,190 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 90.11 ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเมืองพิจิตร 234,864 ไร่ อำเภอตะพานหิน 218,282 ไร่ และอำเภอบางมูลนาก 214,291 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 171,260 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 92.68 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอทับคล้อ 38,305 ไร่ อำเภอบึงนาราง 26,964 ไร่ และอำเภอวิริยารมี 20,610 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 14,906 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอโพทะเล 7,215 ไร่ อำเภอตะพานหิน 3,066 ไร่ และอำเภอเมืองพิจิตร 2,204 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 10,268 ไร่

3) พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกข้าวแต่ยังไม่ใช้พื้นที่ปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกข้าว และพื้นที่ปลูกข้าวในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่าจังหวัดพิจิตรมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 208,442 ไร่ กระจายอยู่อำเภอต่าง ๆ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอบึงนาราง 29,274 ไร่ รongลงมา อำเภอเมืองพิจิตร 25,635 ไร่ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง 23,798 ไร่ และอำเภอโพทะเล 22,626 ไร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 194,923 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.89 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอบึงนาราง 29,274 ไร่ อำเภอเมืองพิจิตร 25,399 ไร่ และอำเภอโพธิ์ประทับช้าง 23,575 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 13,519 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.32 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอสามโก้ 5,414 ไร่ อำเภอทับคล้อ 5,219 ไร่ และอำเภอดงเจริญ 1,190 ไร่

ตารางที่ 3 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของข้าวไร่อำเภอ จังหวัดพิจิตร

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ขึ้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
ดงเจริญ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	110,170 (100.00%)	3,547 (100.00%)	1,264 (100.00%)	29,714 (100.00%)	144,695 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	98,883 (89.75%)	2,357 (66.45%)	1,264 (100.00%)	2,280 (7.67%)	104,784 (72.42%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	11,287 (10.25%)	1,190 (33.55%)	-	-	12,477 (8.62%)
ตะพานหิน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	237,625 (100.00%)	719 (100.00%)	3,066 (100.00%)	35,098 (100.00%)	276,508 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	218,282 (91.86%)	719 (100.00%)	3,066 (100.00%)	85 (0.24%)	222,152 (80.34%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	19,343 (8.14%)	-	-	-	19,343 (7.00%)
ทับคล้อ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	154,460 (100.00%)	43,524 (100.00%)	-	57,781 (100.00%)	255,765 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	142,797 (92.45%)	38,305 (88.01%)	-	6,887 (11.92%)	187,989 (73.50%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	11,663 (7.55%)	5,219 (11.99%)	-	-	16,882 (6.60%)
บางมูลนาก	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	224,931 (100.00%)	1,014 (100.00%)	-	19,517 (100.00%)	245,461 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	214,291 (95.27%)	1,014 (100.00%)	-	-	215,305 (87.71%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	10,640 (4.73%)	-	-	-	10,640 (4.33%)
บึงนาราง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	96,579 (100.00%)	26,964 (100.00%)	-	60,569 (100.00%)	184,112 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	67,305 (69.69%)	26,964 (100.00%)	-	-	94,269 (51.20%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	29,274 (30.31%)	-	-	-	29,274 (15.90%)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
โพทะเล	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	230,239 (100.00%)	14,571 (100.00%)	7,215 (100.00%)	74,444 (100.00%)	326,469 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	207,770 (90.24%)	14,414 (98.92%)	7,215 (100.00%)	-	229,399 (70.27%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	22,469 (9.76%)	157 (1.08%)	-	-	22,626 (6.93%)
โพธิ์ประทับช้าง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	176,488 (100.00%)	18,249 (100.00%)	--	57,667 (100.00%)	252,404 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	152,913 (86.64%)	18,026 (98.78%)	-	-	170,939 (67.72%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	23,575 (13.36%)	223 (1.22%)	-	-	23,798 (9.43%)
เมืองพิบูล	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	260,263 (100.00%)	6,404 (100.00%)	2,204 (100.00%)	73,237 (100.00%)	342,109 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	234,864 (90.24%)	6,168 (96.31%)	2,204 (100.00%)	17 (0.02%)	243,253 (71.1%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	25,399 (9.76%)	236 (3.69%)	-	-	25,635 (7.49%)
วชิรบุรี	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	127,041 (100.00%)	20,610 (100.00%)	-	25,768 (100.00%)	173,419 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	117,340 (92.36%)	20,610 (100.00%)	-	-	137,950 (79.55%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	9,701 (7.64%)	-	-	-	9,701 (5.59%)
วังทรายพูน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	134,634 (100.00%)	5,670 (100.00%)	553 (100.00%)	19,024 (100.00%)	159,881 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	124,483 (92.46%)	5,123 (90.35%)	553 (100.00%)	759 (3.99%)	130,918 (81.88%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	10,151 (7.54%)	547 (9.65%)	-	-	10,698 (6.69%)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
สากเหล็ก	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	58,463 (100.00%)	23,639 (100.00%)	604 (100.00%)	26,684 (100.00%)	109,390 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	50,077 (85.66%)	18,225 (77.1%)	604 (100.00%)	240 (0.99%)	69,146 (63.21%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	8,386 (14.34%)	5,414 (22.90%)	-	-	13,800 (12.62%)
สามง่าม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	160,220 (100.00%)	19,868 (100.00%)	-	47,656 (100.00%)	227,744 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	147,185 (91.86%)	19,335 (97.32%)	-	-	166,520 (73.12%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	13,035 (8.14%)	533 (2.68%)	-	-	13,568 (5.96%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,971,113 (100.00%)	184,779 (100.00%)	14,906 (100.00%)	527,159 (100.00%)	2,697,957 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,776,190 (90.11%)	171,260 (92.68%)	14,906 (100.00%)	10,268 (1.95%)	1,972,624 (73.12%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	194,923 (9.89%)	13,519 (7.32%)	-	-	208,442 (7.73%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกข้าวได้ คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน (S3) 40,756 ไร่ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (S3) 7,937 ไร่ และเป็นพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (S3) 6,144 ไร่ แต่เนื่องจากนโยบายของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการข้าวต้องการรักษาคุณภาพผลผลิตข้าว ดังนั้น จึงควรพิจารณาปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตข้าว

อำเภอ	อ้อยโรงงาน (ไร่)			มันสำปะหลัง (ไร่)			ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม	S3	N	รวม
ดงเจริญ	2,076	-	2,076	133	-	133	-	385	385
ตะพานหิน	1,571	-	1,571	16	-	16	-	1,181	1,181
ทับคล้อ	1,627	-	1,627	768	-	768	-	279	279
บางมูลนาก	565	-	565	-	-	-	-	94	94
บึงนาราง	11,732	-	11,732	2,065	-	2,065	-	1,309	1,309
โพทะเล	3,476	-	3,476	2,123	-	2,123	-	1,124	1,124
โพธิ์ประทับช้าง	6,512	-	6,512	1,146	-	1,146	-	1,496	1,496
เมืองพิชัย	2,223	-	2,223	3	-	3	-	94	94
วชิรบุรี	2,243	-	2,243	508	-	508	-	34	34
วังทรายพูน	1,665	-	1,665	18	-	18	-	10	10
สากเหล็ก	1,698	-	1,698	70	-	70	-	36	36
สามง่าม	5,368	-	5,368	1,081	-	1,081	-	102	102
รวม	40,756	-	40,756	7,931	-	7,931	-	6,144	6,144

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกข้าวต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกข้าวในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกข้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกข้าวในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกข้าว ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของจังหวัด กระจายอยู่ในอำเภอเมืองพิชัย อำเภอตะพานหิน และอำเภอบางมูลนาก

พื้นที่ปลูกข้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกข้าวในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกข้าว เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง และแหล่งน้ำ กระจายอยู่ในอำเภอทับคล้อ อำเภอบึงนาราง และอำเภอวชิรบุรี

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต อาทิ ทำการเกษตรผสมผสานหรือพืชที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า โดยพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.2 อ้อยโรงงาน

อ้อยโรงงานพืชเศรษฐกิจหลักของพิจิตรในลำดับที่ 2 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 5 และภาพที่ 8 - 9)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 154,096 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.71 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอโพทะเล 51,619 ไร่ อำเภอเมืองพิจิตร 44,806 ไร่ และอำเภอตะพานหิน 30,671 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 325,055 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.05 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอบึงนาราง 76,320 ไร่ อำเภอสามง่าม 50,943 ไร่ และอำเภอโพธิ์ประทับช้าง 49,171 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 94,879 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.52 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอทับคล้อ 36,589 ไร่ อำเภอบึงนาราง 11,692 ไร่ และอำเภอวังทรายพูน 9,057 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 2,123,048 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดินได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 4,147 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.69 ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอโพทะเล 2,427 ไร่ อำเภอตะพานหิน 665 ไร่ และอำเภอเมืองพิจิตร 616 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 74,602 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 22.95 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอบึงนาราง 26,339 ไร่ อำเภอสามง่าม 20,758 ไร่ และอำเภอโพธิ์ประทับช้าง 13,054 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 41,860 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 44.12 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอบึงนาราง 11,692 ไร่ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง 6,489 ไร่ และอำเภอสามง่าม 5,349 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 8 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกอ้อยโรงงานแต่ไม่ใช้พื้นที่ปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน และพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่าจังหวัดพิจิตรมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 400,402 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอต่าง ๆ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอโพทะเล 85,995 ไร่ อำเภอเมืองพิจิตร 58,000 ไร่ อำเภอบึงนาราง 52,606 ไร่ และอำเภอโพธิ์ประทับช้าง 48,390 ไร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 149,949 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 97.31 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอโพทะเล 49,192 ไร่ อำเภอเมืองพิจิตร 44,190 ไร่ อำเภอตะพานหิน 30,006 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 250,453 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 77.05 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอบึงนาราง 49,981 ไร่ อำเภอโพทะเล 36,803 ไร่ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง 36,117 ไร่

ตารางที่ 5 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของอ้อยโรงงานรายอำเภอ จังหวัดพิจิตร

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
ดงเจริญ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	446 (100.00%)	12,793 (100.00%)	6,763 (100.00%)	124,664 (100.00%)	144,666 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	14 (3.14%)	3,238 (25.31%)	3,014 (44.57%)	1 (0.01%)	6,267 (4.33%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	432 (96.86%)	9,555 (74.69%)	-	-	9,987 (6.9%)
ตะพานหิน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	30,671 (100.00%)	6,075 (100.00%)	1,985 (100.00%)	237,778 (100.00%)	276,509 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	665 (2.17%)	27 (0.44%)	1,565 (78.84%)	-	2,257 (0.82%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	30,006 (97.83%)	6,048 (99.56%)	-	-	36,054 (13.04%)
ทับคล้อ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	497 (100.00%)	9,565 (100.00%)	36,589 (100.00%)	209,142 (100.00%)	255,793 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	9 (1.81%)	818 (8.55%)	1,904 (5.20%)	7 (0.01%)	2,738 (1.07%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	488 (98.19%)	8,747 (91.45%)	-	-	9,235 (3.61%)
บางมูลนาก	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	6,226 (100.00%)	2,131 (100.00%)	563 (100.00%)	236,556 (100.00%)	245,476 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	38 (1.78%)	563 (100.00%)	-	601 (0.24%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	6,226 (100.00%)	2,093 (98.22%)	-	-	8,319 (3.39%)
บึงนาราง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	2,761 (100.00%)	76,320 (100.00%)	11,692 (100.00%)	93,321 (100.00%)	184,093 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	136 (4.93%)	26,339 (34.51%)	11,692 (100.00%)	-	38,167 (20.73%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,625 (95.07%)	49,981 (65.49%)	-	-	52,606 (28.58%)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
โพทะเล	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	51,619 (100.00%)	40,822 (100.00%)	3,464 (100.00%)	230,300 (100.00%)	326,206 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	2,427 (4.70%)	4,019 (9.85%)	3,464 (100.00%)	-	9,910 (3.04%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	49,192 (95.30%)	36,803 (90.15%)	-	-	85,995 (26.36%)
โพธิ์ประทับช้าง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	12,309 (100.00%)	49,171 (100.00%)	6,489 (100.00%)	184,070 (100.00%)	252,040 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	36 (0.29%)	13,054 (26.55%)	6,489 (100.00%)	-	19,579 (7.77%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	12,273 (99.71%)	36,117 (73.45%)	-	-	48,390 (19.20%)
เมืองพิจิตร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	44,806 (100.00%)	14,468 (100.00%)	2,229 (100.00%)	280,580 (100.00%)	342,083 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	616 (1.37%)	658 (4.55%)	2,215 (99.37%)	-	3,489 (1.02%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	44,190 (98.63%)	13,810 (95.45%)	-	-	58,000 (16.95%)
วังทรายพูน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	37,419 (100.00%)	2,236 (100.00%)	133,765 (100.00%)	173,420 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	4,121 (11.01%)	2,236 (100.00%)	-	6,357 (3.67%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	33,298 (88.99%)	-	-	33,298 (19.20%)
วังทรายพูน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	7,129 (100.00%)	9,057 (100.00%)	143,636 (100.00%)	159,821 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	81 (1.14%)	1,660 (18.33%)	-	1,741 (1.09%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	7,048 (98.86%)	-	-	7,048 (4.41%)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
สากเหล็ก	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	18,219	8,463	82,652	109,334
			(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	1,451	1,709	-	3,160
			(7.96%)	(20.19%)		(2.89%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	16,768	-	-	16,768
			(92.04%)			(15.34%)
สามง่าม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	4,761	50,943	5,349	166,584	227,637
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	244	20,758	5,349	-	26,351
		(5.12%)	(40.75%)	(100.00%)		(11.58%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	4,517	30,185	-	-	34,702
		(94.88%)	(59.25%)			(15.24%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	154,096	325,055	94,879	2,123,048	2,697,078
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	4,147	74,602	41,860	8	120,617
		(2.69%)	(22.95%)	(44.12%)	(0.01%)	(4.47%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	149,949	250,453	-	-	400,402
		(97.31%)	(77.05%)			(14.85%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกอ้อยโรงงาน คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกข้าว (S3) 14,957 ไร่ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตอ้อยโรงงาน

อำเภอ	ข้าว (ไร่)		
	S3	N	รวม
ดงเจริญ	1,268	-	1,268
ตะพานหิน	3,077	-	3,077
ทับคล้อ	-	-	-
บางมูลนาก	-	-	-
บึงนาราง	-	-	-
โพทะเล	7,240	-	7,240
โพธิ์ประทับช้าง	-	-	-
เมืองพิจิตร	2,211	-	2,211
วชิรบุรี	-	-	-
วังทรายพูน	555	-	555
สากเหล็ก	606	-	606
สามง่าม	-	-	-
รวม	14,957	-	14,957

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกอ้อยโรงงานต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกอ้อยโรงงานในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกอ้อยโรงงาน ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกอ้อยโรงงานที่สำคัญของจังหวัด กระจายอยู่ในอำเภอโพทะเล อำเภอตะพานหิน และอำเภอเมืองพิจิตร

พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกอ้อยโรงงาน เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง ความชื้น เป็นต้น กระจายอยู่ในอำเภอบึงนาราง อำเภอสามง่าม และอำเภอโพธิ์ประทับช้าง

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกอ้อยโรงงาน มีต้นทุนที่ต่ำและให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.3 มັນสำปะหลัง

มັນสำปะหลังพืชเศรษฐกิจหลักของพิจิตรในลำดับที่ 3 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online วิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 7 และภาพที่ 10 - 11)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกมັນสำปะหลัง

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 264,026 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.79 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอโพทะเล 57,619 ไร่ อำเภอบึงนาราง 47,262 ไร่ และอำเภอเมืองพิจิตร 42,282 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 221,980 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.23 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอโพทะเล 34,786 ไร่ อำเภอลำดวน 34,782 ไร่ และอำเภอเมืองพิจิตร 31,589 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 41,556 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.54 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอทับคล้อ 16,520 ไร่ อำเภอวังทรายพูน 7,415 ไร่ และอำเภอสามโก้ 6,840 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 2,170,384 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกมັນสำปะหลังในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 10,629 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.03 ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอโพทะเล 6,509 ไร่ อำเภอเมืองพิจิตร 1,614 ไร่ และอำเภอโพธิ์ประทับช้าง 889 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 9,595 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.32 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอลำดวน 2,149 ไร่ อำเภอลำดวน 1,755 ไร่ และอำเภอโพธิ์ประทับช้าง 1,657 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 12,425 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.9 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอทับคล้อ 4,123 ไร่ อำเภอโพทะเล 2,117 ไร่ และอำเภอเมืองพิจิตร 2,058 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 46 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกมັນสำปะหลังแต่ไม่ใช่พื้นที่ปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกมັນสำปะหลัง และพื้นที่ปลูกมັນสำปะหลังในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่าจังหวัดพิจิตรมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 465,782 ไร่ กระจายอยู่อำเภอต่าง ๆ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอโพทะเล 84,316 ไร่ รองลงมา อำเภอเมืองพิจิตร 76,204 ไร่ อำเภอเมืองพิจิตร 58,575 ไร่ และอำเภอโพธิ์ประทับช้าง 57,864 ไร่ ตามลำดับ

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 253,397 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 95.97 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอโพทะเล 51,110 ไร่ อำเภอเมืองพิจิตร 45,648 ไร่ อำเภอเมืองพิจิตร 41,866 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 212,385 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 95.68 พื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอโพทะเล 33,206 ไร่ อำเภอลือชัยบารมี 33,027 ไร่ อำเภอบึงนาราง 30,556 ไร่

ตารางที่ 7 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของมันสำปะหลังรายอำเภอ จังหวัดพิจิตร

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ดงเจริญ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	2,580 (100.00%)	10,692 (100.00%)	3,428 (100.00%)	127,995 (100.00%)	144,695 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	383 (3.58%)	758 (22.11%)	5 (0.01%)	1,146 (0.79%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,580 (100.00%)	10,309 (96.42%)	-	-	12,889 (8.91%)
ตะพานหิน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	19,618 (100.00%)	17,133 (100.00%)	436 (100.00%)	239,322 (100.00%)	276,509 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	22 (0.11%)	-	16 (3.67%)	-	38 (0.01%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	19,596 (99.89%)	17,133 (100.00%)	-	-	36,729 (13.28%)
ทับคล้อ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	4,772 (100.00%)	15,097 (100.00%)	16,520 (100.00%)	219,404 (100.00%)	255,793 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	3 (0.06%)	686 (4.54%)	4,123 (24.96%)	41 (0.02%)	4,853 (1.90%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	4,769 (99.94%)	14,411 (95.46%)	-	-	19,180 (7.5%)
บางมูลนาก	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	5,048 (100.00%)	3,309 (100.00%)	-	237,119 (100.00%)	245,476 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	-	-	-
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	5,048 (100.00%)	3,309 (100.00%)	-	-	8,357 (3.40%)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ปึงนาราง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	47,262 (100.00%)	31,589 (100.00%)	2,058 (100.00%)	103,235 (100.00%)	184,144 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,614 (3.42%)	1,033 (3.27%)	2,058 (100%)	-	4,705 (2.56%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	45,648 (96.58%)	30,556 (96.73%)	-	-	76,204 (41.38%)
โพทะเล	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	57,619 (100.00%)	34,786 (100.00%)	2,117 (100.00%)	231,698 (100.00%)	326,220 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	6,509 (11.3%)	1,580 (4.54%)	2,117 (100%)	-	10,206 (3.13%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	51,110 (88.7%)	33,206 (95.46%)	-	-	84,316 (25.85%)
โพธิ์ประทับช้าง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	35,103 (100.00%)	25,307 (100.00%)	1,143 (100.00%)	191,091 (100.00%)	252,644 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	889 (2.53%)	1,657 (6.55%)	1,143 (100.00%)	-	3,689 (1.46%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	34,214 (97.47%)	23,650 (93.45%)	-	-	57,864 (22.90%)
เมืองพิจิตร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	42,282 (100.00%)	16,709 (100.00%)	16 (100.00%)	283,085 (100.00%)	342,092 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	416 (0.98%)	-	3 (18.75%)	-	419 (0.12%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	41,866 (99.02%)	16,709 (100.00%)	-	-	58,575 (17.12%)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
วชิรบุรี	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	2,555 (100.00%)	34,782 (100.00%)	506 (100.00%)	135,561 (100.00%)	173,404 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	112 (4.38%)	1,755 (5.05%)	506 (100.00%)	-	2,373 (1.37%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,443 (95.62%)	33,027 (94.95%)	-	-	35,470 (20.46%)
วังทรายพูน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	3,585 (100.00%)	3,501 (100.00%)	7,415 (100.00%)	145,328 (100.00%)	159,829 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	175 (5.00%)	299 (4.03%)	-	474 (0.30%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	3,585 (100.00%)	3,326 (95.00%)	-	-	6,911 (4.32%)
สากเหล็ก	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	9,372 (100.00%)	7,685 (100.00%)	6,840 (100.00%)	85,496 (100.00%)	109,393 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	382 (4.08%)	177 (2.30%)	325 (4.75%)	-	884 (0.81%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	8,990 (95.92%)	7,508 (97.70%)	-	-	16,498 (15.08%)
สามง่าม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	34,230 (100.00%)	21,390 (100.00%)	1,077 (100.00%)	171,050 (100.00%)	227,747 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	682 (1.99%)	2,149 (10.05%)	1,077 (100.00%)	-	3,908 (1.72%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	33,548 (98.01%)	19,241 (89.95%)	-	-	52,789 (23.18%)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	264,026 (100.00%)	221,980 (100.00%)	41,556 (100.00%)	2,170,384 (100.00%)	2,697,946 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	10,629 (4.03%)	9,595 (4.32%)	12,425 (29.90%)	46 (0.01%)	32,695 (1.21%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	253,397 (95.97%)	212,385 (95.68%)	-	-	465,782 (17.26%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกมันสำปะหลัง คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกข้าว (S3+N) 18,469 ไร่ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตมันสำปะหลัง

อำเภอ	ข้าว (ไร่)		
	S3	N	รวม
ดงเจริญ	1,268	466	1,734
ตะพานหิน	3,077	-	3,077
ทับคล้อ	-	3,046	3,046
บางมูลนาก	-	-	-
บึงนาราง	-	-	-
โพทะเล	7,240	-	7,240
โพธิ์ประทับช้าง	-	-	-
เมืองพิจิตร	2,211	-	2,211
วชิรบุรี	-	-	-
วังทรายพูน	555	-	555
สากเหล็ก	606	-	606
สามง่าม	-	-	-
รวม	14,957	3,512	18,469

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกมันสำปะหลังต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกมันสำปะหลังในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกมันสำปะหลังซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกมันสำปะหลังที่สำคัญของจังหวัด กระจายอยู่ในอำเภอโพทะเล อำเภอบึงนาราง และอำเภอโพธิ์ประทับช้าง

พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกมันสำปะหลัง เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง และความชื้น กระจายอยู่ในอำเภอสามง่าม อำเภอวชิรบุรี และอำเภอโพธิ์ประทับช้าง

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกมันสำปะหลัง มีต้นทุนที่ต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.4 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พืชเศรษฐกิจหลักของพิจิตรในลำดับที่ 4 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online วิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 9 และภาพที่ 12 - 13)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 112,212 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.46 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอชริบารมี 28,300 ไร่ อำเภอบึงนาราง 24,056 ไร่ และอำเภอโพธิ์ประทับช้าง 19,303 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 362,429 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.41 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภออำเภอโพทะเล 74,721 ไร่ อำเภอเมืองพิจิตร 56,195 ไร่ และอำเภอบึงนาราง 54,794 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 53,644 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.13 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอทับคล้อ 34,968 ไร่ อำเภอวังทรายพูน 7,397 ไร่ และอำเภอสากเหล็ก 6,770 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 1,987,287 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 3,360 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.99 ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอโพธิ์ประทับช้าง 1,325 ไร่ อำเภอบึงนาราง 1,306 ไร่ และอำเภอโพทะเล 338 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 11,646 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.21 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอดงเจริญ 3,474 ไร่ อำเภอโพทะเล 2,476 ไร่ และอำเภอโพธิ์ประทับช้าง 2,210 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 2,698 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.03 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอดงเจริญ 1,334 ไร่ อำเภอทับคล้อ 1,084 ไร่ และอำเภอวังทรายพูน 280 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 6,296 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แต่ไม่ใช้พื้นที่ปลูก พิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่าจังหวัดพิจิตรมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 459,635ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอต่าง ๆ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอโพทะเล 89,584 ไร่ รองลงมา อำเภอบึงนาราง 75,925 ไร่ อำเภอเมืองพิจิตร 58,400 ไร่ และอำเภอโพธิ์ประทับช้าง 56,873 ไร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 108,852 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 97.01 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอชริบารมี 28,237 ไร่ อำเภอบึงนาราง 22,750 ไร่ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง 17,978 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 350,783 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 96.79 พื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอโพทะเล 72,245 ไร่ อำเภอเมืองพิจิตร 55,632 ไร่ อำเภอบึงนาราง 53,175 ไร่

ตารางที่ 9 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์รายอำเภอ จังหวัดพิจิตร

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ดงเจริญ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,503 (100.00%)	10,883 (100.00%)	4,075 (100.00%)	121,566 (100.00%)	138,027 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	249 (16.57%)	3,474 (31.92%)	1,334 (32.74%)	552 (0.45%)	5,609 (4.06%)
	พื้นที่ศักยภาพคงเหลือ	1,254 (83.43%)	7,409 (68.08%)	-	-	8,663 (6.28%)
ตะพานหิน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	3,230 (100.00%)	33,516 (100.00%)	420 (100.00%)	219,649 (100.00%)	256,815 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	997 (2.97%)	-	1,177 (0.54%)	2,174 (0.85%)
	พื้นที่ศักยภาพคงเหลือ	3,230 (100.00%)	32,519 (97.03%)	-	-	35,749 (13.92%)
ทับคล้อ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	9,409 (100.00%)	34,968 (100.00%)	196,361 (100.00%)	240,738 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	48 (0.51%)	1,084 (3.10%)	282 (0.14%)	1,414 (0.59%)
	พื้นที่ศักยภาพคงเหลือ	-	9,361 (99.49%)	-	-	9,361 (3.89%)
บางมูลนาก	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	8,356 (100.00%)	-	220,302 (100.00%)	228,658 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	3 (0.04%)	-	94 (0.04%)	97 (0.04%)
	พื้นที่ศักยภาพคงเหลือ	-	8,353 (99.96%)	-	-	8,353 (3.65%)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ปึงนาราง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	24,056 (100.00%)	54,794 (100.00%)	-	95,574 (100.00%)	174,424 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,306 (5.43%)	1,619 (2.95%)	-	1,304 (1.36%)	4,229 (2.42%)
	พื้นที่ศักยภาพคงเหลือ	22,750 (94.57%)	53,175 (97.05%)	-	-	75,925 (43.53%)
โพทะเล	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	17,677 (100.00%)	74,721 (100.00%)	-	208,962 (100.00%)	301,360 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	338 (1.91%)	2,476 (3.31%)	-	1,121 (0.54%)	3,935 (1.31%)
	พื้นที่ศักยภาพคงเหลือ	17,339 (98.09%)	72,245 (96.69%)	-	-	89,584 (29.73%)
โพธิ์ประทับช้าง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	19,303 (100.00%)	41,105 (100.00%)	-	175,396 (100.00%)	235,804 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,325 (6.86%)	2,210 (5.38%)	-	1,491 (0.85%)	5,026 (2.13%)
	พื้นที่ศักยภาพคงเหลือ	17,978 (93.14%)	38,895 (94.62%)	-	-	56,873 (24.12%)
เมืองพิจิตร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	2,792 (100.00%)	56,195 (100.00%)	14 (100.00%)	244,612 (100.00%)	303,613 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	24 (0.86%)	563 (1.00%)	-	94 (0.04%)	681 (0.22%)
	พื้นที่ศักยภาพคงเหลือ	2,768 (99.14%)	55,632 (99.00%)	-	-	58,400 (19.24%)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
วชิรบุรี	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	28,300 (100.00%)	9,036 (100.00%)	-	127,042 (100.00%)	164,378 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	63 (0.22%)	16 (0.18%)	-	33 (0.03%)	112 (0.07%)
	พื้นที่ศักยภาพคงเหลือ	28,237 (99.78%)	9,020 (99.82%)	-	-	37,257 (22.67%)
วังทรายพูน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	7,086 (100.00%)	7,397 (100.00%)	138,290 (100.00%)	152,773 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	34 (0.48%)	280 (3.79%)	10 (0.01%)	324 (0.21%)
	พื้นที่ศักยภาพคงเหลือ	-	7,052 (99.52%)	-	-	7,052 (4.62%)
สากเหล็ก	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	2,295 (100.00%)	14,763 (100.00%)	6,770 (100.00%)	80,396 (100.00%)	104,224 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	14 (0.61%)	4 (0.03%)	-	36 (0.04%)	54 (0.05%)
	พื้นที่ศักยภาพคงเหลือ	2,281 (99.39%)	14,759 (99.97%)	-	-	17,040 (16.35%)
สามง่าม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	13,056 (100.00%)	42,565 (100.00%)	-	159,137 (100.00%)	214,758 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	41 (0.31%)	202 (0.47%)	-	102 (0.06%)	345 (0.16%)
	พื้นที่ศักยภาพคงเหลือ	13,015 (99.69%)	42,363 (99.53%)	-	-	55,378 (25.79%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	112,212 (100.00%)	362,429 (100.00%)	53,644 (100.00%)	1,987,287 (100.00%)	2,515,572 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	3,360 (2.99%)	11,646 (3.21%)	2,698 (5.03%)	6,296 (0.32%)	24,000 (0.95%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	108,852 (97.01%)	350,783 (96.79%)	-	-	459,635 (18.27%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกข้าว (S3) 14,957 ไร่ โดยอำเภอที่มีศักยภาพในการขยายการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

อำเภอ	ข้าว (ไร่)		
	S3	N	รวม
ดงเจริญ	1,268	-	1,268
ตะพานหิน	3,077	-	3,077
ทับคล้อ	-	-	-
บางมูลนาก	-	-	-
บึงนาราง	-	-	-
โพทะเล	7,240	-	7,240
โพธิ์ประทับช้าง	-	-	-
เมืองพิจิตร	2,211	-	2,211
วชิรบุรี	-	-	0
วังทรายพูน	555	-	555
สากเหล็ก	606	-	606
สามง่าม	-	-	-
รวม	14,957	-	14,957

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิต และได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งควรสงวนไว้เป็น

แหล่งปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญของจังหวัด กระจายอยู่ในอำเภอโพธิ์ประทับช้าง อำเภอ บึงนาราง และอำเภอโพทะเล

พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่างและแหล่งน้ำ กระจายอยู่ในอำเภอดงเจริญ อำเภอโพทะเล และอำเภอโพธิ์ประทับช้าง

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีต้นทุนที่ต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

3. พืชเศรษฐกิจอนาคตไกลของจังหวัด

3.1 ส้มโอพันธุ์ท่าซ้อย ผลไม้ขึ้นชื่อของจังหวัดพิจิตร มีจุดเด่นตรงเนื้อส้มสีชมพูอ่อน เนื้อแน่น ไม่มีเมล็ด รสชาติออกหวานแกมเปรี้ยวกลมกล่อมจึงได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว ตามประวัติ ส้มโอท่าซ้อย มีการปลูกครั้งแรกที่บ้านนายบัว ผู้ใหญ่บ้านท่าซ้อย ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองพิจิตร เมื่อประมาณ 100 กว่าปีที่ผ่านมาแต่ไม่มีหลักฐานแน่ชัดว่านำพันธุ์มาจากที่ใด ต่อมาได้มีการขยายพื้นที่ปลูกมากขึ้นทั้งยังได้มีการนำพันธุ์ไปปลูกที่อำเภอโพธิ์ประทับช้างก่อนขยายไปในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัด นอกจากนี้เกษตรกรในเขตจังหวัดใกล้เคียง เช่น กำแพงเพชร พิจนุโลก สุโขทัย เป็นต้น ยังได้ติดต่อขอซื้อกิ่งพันธุ์ไปปลูกด้วย เนื่องจากส้มโอท่าซ้อยเป็นที่นิยมในการบริโภคจึงขายได้ราคาดี ด้วยคุณภาพด้านรสชาติและกิ่งพันธุ์ของส้มโอท่าซ้อย ทำให้จังหวัดพิจิตรกลายเป็นแหล่งผลิตส้มโอที่สำคัญและมีชื่อเสียงมากที่สุดในเขตภาคเหนือ โดยจะให้ผลผลิตออกสู่ท้องตลาดในช่วงเดือนตุลาคม-เมษายนของทุกปี

3.2 ข้าวขาวกอเดียวพิจิตร มีลักษณะเด่นคือเมล็ดข้าวเรียวยาวสามารถสีเป็นข้าวสารได้ 100 เปอร์เซ็นต์ เมื่อหุงสุกข้าวจะร่วนค่อนข้างแข็ง ส่วนของปลายข้าวสามารถใช้ผลิตเส้นขนมจีนเส้นกวยเตี๋ยว เพราะมีความชื้นเหนียว ซึ่งเป็นคุณสมบัติดั้งเดิมของข้าวขาวกอเดียวพิจิตร นอกจากนี้ยังเป็นข้าวนาปีไวต่อแสง ทำให้ลำต้นมีความสูงถึง 190 เซนติเมตร จึงเหมาะที่จะปลูกในพื้นที่ลุ่มที่มีน้ำหลากในช่วงฤดูฝนของจังหวัดพิจิตร

3.3 มะม่วงน้ำดอกไม้ เป็นมะม่วงที่นิยมรับประทานสุก ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่น เนื่องจาก ผลสุกมีสีเหลืองทอง สวยงาม เนื้อมีสีเหลืองอมครีม เนื้อแน่นปานกลาง มีความนุ่ม และรสหวาน นิยมรับประทานเป็นผลไม้สุกหรือใช้ทำขนมหวาน ผลดิบมีรสเปรี้ยวมาก ผลสุกมีความหวานน้อยกว่ามะม่วงอื่น ๆ มีกลิ่นหอมน้อย ผลสุกมีเปลือกบาง ทำให้ง่ายเวลาขนส่งไม่ทนต่อโรคแอนแทรกโนส

3.4 แตงโม พันธุ์ที่นิยมปลูกกันมากโดยทั่วไปจะมีอยู่ 3 สายพันธุ์หลัก ๆ คือ พันธุ์ธรรมดาทั่วไป (เมล็ดมีขนาดเล็ก รสหวาน เช่น แตงโมจินตหรา แตงโมเตอร์ปิโต แตงโมกินรี แตงโมน้ำผึ้ง แตงโมไดอานา แตงโมจิ๋ว เป็นต้น) สายพันธุ์ต่อมาคือ พันธุ์ไร้เมล็ด (เป็นพันธุ์ผสมผลิตเพื่อส่งออก) และพันธุ์กินเมล็ด (ปลูกเพื่อนำเมล็ดมาคั่วที่เรียกกันว่า "เม็ดกวยจี") การเตรียมดินและปลูก ได้ไถตะ ไถแปร จัดการไถพลิกดินให้พื้นที่เป็นสันร่องสูง 30 เซนติเมตร กว้าง 1 เมตร ระหว่างสันร่องห่างกัน 3 เมตร ตากแดด

7-10 วัน แล้วไถตีฝุ่น จัดวางระบบน้ำหยด วางผ้าพลาสติกดำที่เจาะรูไว้แล้ว คลุมให้อยู่กลางแจ้งแปลง ผ้าพลาสติกดำจะช่วยเก็บรักษาความชื้นและป้องกันวัชพืช การปลูกได้ขุดดินเป็นหลุมปลูกกว้างและลึกพอประมาณ นำต้นกล้าพันธุ์แตงโมลงปลูกเกลี่ยดินกลบ แต่ละหลุมปลูก จะมีระยะห่างกัน 30 เซนติเมตร พื้นที่ 1 ไร่ จะปลูกได้ 850-900 ต้น

3.5 เมล่อน เป็นพืชในตระกูลแตงที่นิยมปลูกเพื่อการค้าชนิดหนึ่งที่มีราคาต่อผลสูง เนื่องจากเป็นแตงที่มีรสหอมหวาน มีคุณค่าทางโภชนาการ ประกอบด้วยวิตามินเอ และวิตามินซีสูงจึงเป็นแตงที่ที่นิยมบริโภคกันมากไม่แพ้แตงโมเลยทีเดียว เมล่อนเป็นพืชตระกูลเดียวกันกับแตงไทย บางท้องที่เรียกแตงเทศ หรือ แตงหอม มีลักษณะผลค่อนข้างใหญ่ น้ำหนักมาก เปลือกหนา ส่วนผิวเปลือกมีทั้งแบบเรียบและแบบมีร่างแห หรือ มีร่องยาวจากขั้วถึงท้ายผล เนื้อมีสีส้มหรือสีเหลือง มีรสหวาน และมีกลิ่นหอม ในต่างประเทศมีแหล่งปลูกที่สำคัญได้แก่ สหรัฐอเมริกา อเมริกากลาง และเม็กซิโก ส่วนประเทศไทยพบการปลูกมากในจังหวัดนครสวรรค์ ปราจีนบุรี และสระแก้ว พันธุ์ที่นิยมปลูก ได้แก่ พันธุ์ฮันนี่ พันธุ์ซันเลดี้ และพันธุ์ฮันนี่ดีว

3.6 พืชสมุนไพร ด้วยนโยบายของรัฐบาลที่ให้การสนับสนุนแนวคิด BCG (Bio-Circular-Green Economy) หรือ เศรษฐกิจชีวภาพในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ พืชสมุนไพรเป็นเรื่องหนึ่งที่มีความสนใจ เนื่องจากเป็นแหล่งของสารสำคัญที่นำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น การแพทย์ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และเครื่องสำอาง จึงสนับสนุนให้พืชสมุนไพรเป็นพืชทางเลือกในปี 2564 โดยดำเนินการภายใต้ตลาดนำการผลิต และหากทิศทางการผลิต และหากทิศทางการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นจะช่วยให้เกษตรกร ผู้ปลูกพืชสมุนไพร มีรายได้และความมั่นคงในการดำรงชีพจากฐานข้อมูล Agri-Map-Online จังหวัดพิจิตรมีพื้นที่ศักยภาพที่สามารถส่งเสริมให้ปลูกพืชสมุนไพรได้หลายชนิด เช่น ขมิ้นชัน บัวบก เป็นต้น ขมิ้นชัน เป็นพืชปลูกง่าย ชอบแสงแดดจัด และมีความชื้นสูง ชอบดินร่วนซุย มีการระบายน้ำดี ไม่ชอบน้ำขัง เกษตรกรสามารถปลูกขมิ้นชันแซมในสวนเป็นการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์ โดยพื้นที่จังหวัดพิจิตรมีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกขมิ้นชันที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) 371,555 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอเมืองพิจิตร อำเภอตะพานหิน อำเภอบางมูลนาก อำเภอโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพทะเล อำเภอสามงาม อำเภอวังทรายพูน อำเภอทับคล้อ อำเภอสามโก้ อำเภอตงเจริญ และอำเภอบึงนาราง บัวบก เป็นพืชล้มลุกขนาดเล็ก เป็นผักพื้นบ้านและสมุนไพร ปลูกง่ายเลื้อยยาวไปตามดิน แตกรากตาม ขอบใบ ชอบขึ้นในพื้นที่ที่ชื้นแต่ไม่แฉะมาก หรือน้ำท่วมขัง โดยมากจะขึ้นตามไถต้นไม้ใหญ่ หรือร่องในสวนและตามคันนา ขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ดหรือตัดแยก ไหลที่มีต้นอ่อนและรากนำไปปลูกในที่ที่มีแสงแดดพอควร ก็จะเจริญเติบโตได้ดี โดยพื้นที่จังหวัดพิจิตรมีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกบัวบกที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 1,315 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอโพทะเล อำเภอสามงาม อำเภอบางมูลนาก และอำเภอเมืองพิจิตร

4 แนวทางการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ

4.1 ข้าว

1) **พื้นที่ปลูกข้าวที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกข้าวอยู่ มีเนื้อที่ 1,776,190 ไร่ อยู่ในทุกเขตอำเภอของจังหวัดพิจิตร โดยอำเภอที่ปลูกข้าวมากที่สุดของจังหวัดพิจิตร ได้แก่ อำเภอเมืองพิจิตร อำเภอตะพานหิน และอำเภอบางมูลนาก ตั้งอยู่ในเขตชลประทาน ทั้งนี้โดยคณะกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดสมควรให้มีการเสนอแผนการใช้ที่ดินเพื่อสงวนให้เป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญของจังหวัด และมีการบริหารจัดการน้ำชลประทาน การจัดการดิน ปุ๋ย พันธุ์ข้าว โดยรวมกลุ่มเป็นเกษตรแปลงใหญ่ พัฒนาต่อยอดครบวงจรการตลาดในและต่างประเทศการแปรรูป แหล่งทุน มีภาครัฐสนับสนุนการทำมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ และการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) และเนื่องจากเป็นพื้นที่ศักยภาพสูง การปลูกพืชหลังนาจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และเป็นการปรับปรุงบำรุงดิน

2) **พื้นที่ปลูกข้าวที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกข้าวอยู่ มีเนื้อที่ 171,260 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอทับคล้อ อำเภอบึงนาราง อำเภอวชิรบารมี และกระจายตัวอยู่ทุกอำเภอของจังหวัดพิจิตร เป็นพื้นที่ปลูกข้าวที่มีข้อจำกัดไม่มากนัก เกษตรกรยังคงปลูกข้าวได้ผลดีหลายแห่งประสบปัญหาขาดน้ำในช่วงของการเพาะปลูก การสนับสนุนด้านการชลประทาน จะสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรในการใช้ที่ดิน ปัญหาการทิ้งถิ่นจะลดลง และพื้นที่ในเขตนี้มีความเหมาะสมสูงสำหรับการเกษตรแบบผสมผสาน หรือเกษตรทฤษฎีใหม่

3) **พื้นที่ปลูกข้าวที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกข้าวอยู่ ซึ่งประสบปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก ขาดน้ำ ผลผลิตต่ำ กระทบวงเกษตรและสหกรณ์ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำกินในพื้นที่นี้ โดยสนับสนุนการปรับโครงสร้างที่ดินสนับสนุนแหล่งน้ำให้เกษตรกรเลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสม เป็นการสร้างรายได้ และผลิตอาหารเพื่อบริโภค

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกข้าว โดยหันมาปลูกอ้อยโรงงานแทน เกษตรกรเป็นสมาชิกชาวไร่อ้อยโรงงานของโรงงานน้ำตาล ทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิต เกษตรกรมีความมั่นใจมากกว่าการปลูกข้าวแต่ในอนาคตเกษตรกรสามารถกลับมาปลูกข้าวหรือทำการเกษตรแบบผสมผสานได้อีก

4.2 อ้อยโรงงาน

1) **พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกอ้อยโรงงานอยู่ มีเนื้อที่ 4,147 ไร่ มีพื้นที่ปลูกมากในเขตอำเภอโพทะเล อำเภอตะพานหิน และอำเภอเมืองพิจิตร ตามลำดับ ทั้งนี้ตามแผนยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2560-2564 มียุทธศาสตร์ ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย การบริหารจัดการ และการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตอุตสาหกรรม อ้อยน้ำตาลทราย และอุตสาหกรรม เน้นให้มีการเพิ่มผลผลิตอ้อยโรงงานในพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง แต่เน้นการลดต้นทุนผลผลิต ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยอินทรีย์แบบคุณภาพสูง พร้อมทั้งมีการเก็บเกี่ยวผลผลิตโดยการรณรงค์ลดการเผาต่อชั่งเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดปัญหาภาวะโลกร้อน

2) **พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกอ้อยโรงงานอยู่ มีเนื้อที่ 74,602 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอบึงนาราง อำเภอสามง่าม และอำเภอโพธิ์ประทับช้าง ตามลำดับ เกษตรกรยังคงปลูกอ้อยโรงงานได้ผลดี หลายแห่งประสบปัญหาขาดน้ำในช่วงของการเพาะปลูก สนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ให้มากขึ้น ในเรื่องของคุณภาพดิน และการบริหารจัดการน้ำ ให้มีเพียงพอและเหมาะสมต่อการเพาะปลูก พร้อมทั้งส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าของเสียจากโรงงานน้ำตาล และการนำของเสียจากโรงงานน้ำตาลไปใช้ในการปรับปรุงบำรุงดินในไร่อ้อยเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนให้แก่เกษตรกรชาวไร่อ้อยโดยไม่มีผลเสียต่อสุขภาพ สิ่งแวดล้อม และชุมชน

3) **พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกอ้อยโรงงานอยู่ พื้นที่ดังกล่าวประสบปัญหาซ้ำซาก เช่น น้ำท่วม ขาดน้ำ ผลผลิตต่ำ เป็นต้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำกินในพื้นที่นี้ โดยสนับสนุนให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่เลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตพืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ หรือเข้าโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น รวมทั้งจัดหาตลาดให้กับเกษตรกรในการปลูกพืชผักทดแทน โดยอาจเริ่มจากตลาดชุมชน

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน พบว่าเกษตรกรปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น ข้าว ทั้งนี้ ในกรณีที่เกษตรกรปลูกข้าว ภาครัฐควรสร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรในการบริหารจัดการพื้นที่ และการปรับปรุงบำรุงดินไม่ให้เสื่อมโทรม หากเกษตรกรต้องการกลับมาใช้พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานเหมือนเดิม จะได้ไม่ต้องมีต้นทุนการผลิตสูงในการปรับปรุงบำรุงดิน

4.3 มั่นสำปะหลัง

1) **พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกมันสำปะหลังอยู่ มีเนื้อที่ 10,629 ไร่ มีพื้นที่ปลูกมากในเขตอำเภอโพทะเล อำเภอบึงนาราง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง ตามลำดับ ทั้งนี้ตามมาตรการยุทธศาสตร์มันสำปะหลัง 2564 -2567 เน้นให้เกษตรกรเข้าถึงพันธุ์มันสำปะหลังต้านทานโรค (Cassava Mosaic Disease: CMD) ให้เชื้อแป้งสูงและมีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ไม่ต่ำกว่า 5 ตัน ภายในปี 2567 นั้น ทำให้เน้นมีการเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังในพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง แต่เน้นการลดต้นทุนผลผลิต ส่งเสริมการทำระบบน้ำหยดในพื้นที่ที่มีศักยภาพ และควรเร่งหาทางแก้ไขปัญหาโรคโคนเน่าหัวเน่า และโรคใบต่างของมันสำปะหลัง

2) **พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกมันสำปะหลังอยู่ มีเนื้อที่ 9,595 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอสามง่าม อำเภอนครชัยศรี อำเภอโพธิ์ประทับช้าง ตามลำดับ เกษตรกรยังคงปลูกมันสำปะหลังได้ผลดี หลายแห่งประสบปัญหาโครงสร้างของดินหรือดินดาน ควรพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ให้มากขึ้นในเรื่องของคุณภาพดิน และทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพดิน อยู่เสมอมีการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ซึ่งอาจต้องใช้ปุ๋ยสังกัด ส่งเสริมเกษตรกรแปรรูปมันสำปะหลัง เบื้องต้นเพื่อเพิ่มมูลค่า อาทิ การแปรรูปมันเส้นสะอาด

3) **พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกมันสำปะหลังอยู่ พื้นที่ดังกล่าวประสบปัญหาซ้ำซาก เช่น น้ำท่วม ขาดน้ำ ผลผลิตต่ำ เป็นต้น ควรส่งเสริมและสร้างความเข้าใจในการไถระเบิดดินดาน ให้เกษตรกรมีวิธีป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ลดต้นทุน และควรให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่เลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตอาหารเพื่อ บริโภคในครัวเรือน หรือเข้าโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง พบว่าเกษตรกรปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น ข้าว ภาครัฐควรสร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรในการบริหารจัดการพื้นที่ และการปรับปรุงบำรุงดินไม่ให้เกิดเสื่อมโทรม

4.4 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

1) **พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อยู่ มีเนื้อที่ 3,360 ไร่ มีพื้นที่ปลูกมากในเขตอำเภอโพธิ์ประทับช้าง อำเภอบึงนาราง อำเภอโพทะเล ตามลำดับ ทั้งนี้โดยคณะกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดสมควรให้มีการเสนอแผนการใช้ที่ดินเพื่อสงวนให้เป็นแหล่งปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญของจังหวัด และมีการบริหารจัดการระบบน้ำ การจัดการดิน บำรุง ปุ๋ย พันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยรวมกลุ่มเป็นเกษตรแปลงใหญ่ พัฒนาต่อยอดครบวงจรการตลาด ในและต่างประเทศการแปรรูป แหล่งทุน มีภาครัฐสนับสนุนการทำมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ และการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) เนื่องจากเป็นพื้นที่ศักยภาพสูง

2) **พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกยางพาราอยู่ มีเนื้อที่ 11,646 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอดงเจริญ อำเภอโพทะเล อำเภอโพธิ์ประทับช้าง ตามลำดับ ภาครัฐควรสนับสนุนด้านการบริหารจัดการระบบน้ำ อาทิ ชลประทาน จะสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรในการใช้ที่ดิน ปัญหาการทิ้งถิ่นฐานไปทำงานที่อื่นจะลดลง และพื้นที่ในเขตนี้มีความเหมาะสมสำหรับการเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรแม่นยำหรือเกษตรทฤษฎีใหม่

3) **พื้นที่ปลูกยางพาราในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อยู่ แต่มีจำนวนน้อย ภาครัฐควรให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำกินในพื้นที่ดังกล่าว โดยสนับสนุนการปรับโครงสร้างที่ดิน ปรับปรุงบำรุงดิน สนับสนุนแหล่งน้ำ ให้เกษตรกรเลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสม และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตอาหารเพื่อ บริโภคในครัวเรือน หรือเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พบว่าเกษตรกรปลูกพืชอื่นทดแทน อาทิ ข้าว ภาครัฐควรสร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรในการบริหารจัดการพื้นที่ และการปรับปรุงบำรุงดินไม่ให้เกิดเสื่อมโทรม

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. 2556. **ขอบเขตการปกครอง**. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมการปกครอง. 2563. **ข้อมูลสถิติประชากร**. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมชลประทาน. 2564. **พื้นที่ชลประทาน พ.ศ. 2564**. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2563. **การใช้ที่ดินจังหวัดพิจิตร พ.ศ. 2563** (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2563. **ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2563**. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรุงเทพธุรกิจ. 2564. **พาณิชย์ เปิดตัวสินค้า GI ใหม่ “ข้าวขาวกอเดี่ยวพิจิตร” และ “เขอร์รี่ฮิกากิเนะ”**. สืบค้นจาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/937948>.
- จังหวัดพิจิตร. 2564. **ส้มโอท่าข่อย**. สืบค้นจาก <http://unseen.phichit.go.th/th/destinys/tha-khoi-pomelo/>.
- ฐานข้อมูลท้องถิ่นกำแพงเพชร-ตาก. 2563. **แดงโม**. สืบค้นจาก https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1634&code_db=610010&code_type=01.
- พืชเกษตร. 2560. **มะม่วงน้ำดอกไม้ ประโยชน์ สรรพคุณ และการปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้**. สืบค้นจาก <https://puechkaset.com/%E0%B8%A1%E0%B8%B0%E0%B8%A1%E0%B9%88%E0%B8%A7%E0%B8%87%E0%B8%99%E0%B9%89%E0%B8%B3%E0%B8%94%E0%B8%AD%E0%B8%81%E0%B9%84%E0%B8%A1%E0%B9%89/>.
- ศิริวรรณ สุวรรณศรี. 2564. **เมล่อน**. สืบค้นจาก <https://sites.google.com/site/11melonfarm/11/khwam-pen-ma>.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2564. **ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร พ.ศ. 2564**. (ไฟล์ข้อมูล).

ภาคผนวก

ตารางผนวกที่ 1 ข้อมูลตำบลจำแนกรายอำเภอ จังหวัดพิจิตร

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล	
1	ดงเจริญ	วังจั่ว	
2		วังจั่วใต้	
3		สำนักขุนเณร	
4		ห้วยพุก	
5		ห้วยร่วม	
6	ตะพานหิน	คลองคูณ	
7		จั่วราย	
8		จั่วราย	
9		ดงตะขบ	
10		ทับหมัน	
11		ทุ่งโพธิ์	
12		เทศบาลตะพานหิน	
13		ไพรโรงโชน	
14		ไผ่หลวง	
15		วังสำโรง	
16		วังหลุม	
17		วังหว่า	
18		หนองพยอม	
19		ห้วยเกตุ	
20		ทับคล้อ	เขาเจ็ดลูก
21			เขาทราย
22			ทับคล้อ
23	ท้ายทุ่ง		
24	บางมูลนาก		เนินมะกอก
25		บางไผ่	
26		ภูมิมิ	
27		ลำประดา	
28		วังกรด	
29		วังตะกู	
30		วังสำโรง	
31		ห้วยเขน	
32		หอไกร	

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

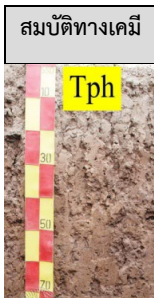
ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
33	บึงนาราง	บางลาย
34		บึงนาราง
35		โพธิ์ไทรงาม
36		ห้วยแก้ว
37		แหลมรัง
38	โพทะเล	ทะนง
39		ท่าขมิ้น
40		ท่าม่วง
41		ท่าบัว
42		ท้ายน้ำ
43		ท่าเสา
44		ทุ่งน้อย
45		บางคลาน
46		บ้านน้อย
47		โพทะเล
48		วัดขวาง
49	โพธิ์ประทับช้าง	ดงเสือเหลือง
50		ทุ่งใหญ่
51		เนินสว่าง
52		ไผ่ท่าโพ
53		ไผ่รอบ
54		โพธิ์ประทับช้าง
55		วังจิก
56	เมืองพิจิตร	คลองคะเชนทร์
57		ชะมัง
58		ดงกลาง
59		ดงป่าคำ
60		ท่าหลวง
61		ท่าฟ่อ
62		ในเมือง
63		บ้านบุง
64		ปากทาง
65		ป่ามะคาบ

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
66	เมืองพิจิตร (ต่อ)	ไผ่ขวาง
67		เมืองเก่า
68		ย่านยาว
69		โรงช้าง
70		สายคำไห้
71		หัวดง
72	วชิรบุรี	บ้านนา
73		บึงบัว
74		วังโมกข์
75	วังทรายพูน	หนองหลุม
76		วังทรายพูน
77		หนองปล้อง
78		หนองปลาไหล
79		หนองพระ
80	สากเหล็ก	คลองทราย
81		ท่าเยี่ยม
82		วังทับไทร
83		สากเหล็ก
84		หนองหญ้าไทร
85	สามง่าม	กำแพงดิน
86		เนินปอ
87		รังนก
88		สามง่าม
89		หนองโสน
รวม	12	89

ที่มา : กรมการปกครอง, 2556

ชุดดิน	ตะพานหิน	Series Tph	กลุ่มชุดดินที่ 33
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-5 %		
ภูมิสัณฐาน	สันดินริมน้ำเก่า		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำพา		
การระบายน้ำ	ดี		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลาง	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ช้ำ	
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทรายแฉ่ง สีน้ำตาลถึงน้ำตาลเข้มหรือน้ำตาลปนแดงเข้ม ดินล่างตอนบนเป็นดินร่วนปนทรายแฉ่งถึงดินร่วนเหนียวปนทรายแฉ่ง ส่วนตอนล่างเป็นดินร่วนปนทรายแฉ่ง สีน้ำตาลปนแดง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง (pH 6.0-7.0) ตลอดหน้าตัดดิน		
ข้อจำกัด	ไต่ชั้นไถพรวนมักแน่นทึบ รากซอนไซได้ยาก		
ข้อเสนอแนะ	ทำลายชั้นดานไต่ชั้นไถพรวนโดยไถให้ลึกกว่าปกติ ปรับปรุงบำรุงดินอยู่เสมอโดยเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอิ่มตัว เบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
	0-25	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง
	25-50	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง

ภาพที่ 1 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินตะพานหิน

ชุดดิน	บางระกำ	Series Brk	กลุ่มชุดดินที่ 4
สภาพพื้นที่	ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %		
ภูมิสัณฐาน	แอ่งต่ำของที่ราบน้ำท่วมถึง		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำพา		
การระบายน้ำ	ค่อนข้างเลวถึงเลว		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ช้า	
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินเหนียวลึก ดินบน เป็นดินเหนียว สีเทาเข้มหรือน้ำตาลปนเทา จุดประสีน้ำตาลแก่และสีแดงปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง (pH 6.0-7.0) ดินล่างตอนบนเป็นดินเหนียวสีเทาเข้มหรือเทา จุดประสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีน้ำตาลเข้ม พบรอยไหลและหน้าอัดมัน ดินล่างตอนล่าง เป็นดินเหนียวสีซีวมะกอก สีเทาถึงสีเทาปนเขียวเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 6.0-8.0) ในฤดูแล้งหน้าดินจะแตกกระแหง		
ข้อจำกัด	เป็นที่ลุ่มต่ำ มักมีน้ำท่วมขังนาน		
ข้อเสนอแนะ	ควรทำคันดินกั้นน้ำ เพื่อควบคุมระดับน้ำและในฤดูแล้งยังใช้ปลูกพืชไร่บางชนิดหรือพืชผักสวนครัวได้ ควรมีการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด เป็นต้น เพื่อปรับปรุงคุณสมบัติทางกายภาพและทางเคมีของดินให้ดีขึ้น		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
	0-25	ปานกลาง	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	25-50	ปานกลาง	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง

ภาพที่ 2 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินบางระกำ

ชุดดิน	โพทะเล	Series Plo	กลุ่มชุดดินที่ 7
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %		
ภูมิสัณฐาน	ตะพักลำน้ำระดับต่ำ		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำพา		
การระบายน้ำ	ค่อนข้างเลว		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ช้า	
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกลับมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง มีสีเข้มมากของน้ำตาลปนเทา ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง มีสีเข้มมากของน้ำตาลปนเทา เทา มีจุดประสีน้ำตาลเหลืองและน้ำตาลตลอดชั้นดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินบน และปฏิกริยาดิน เป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง (pH 5.5-7.0) ในดินล่าง		
ข้อจำกัด	เสี่ยงต่อการแช่ขังน้ำในช่วงฤดูฝน		
ข้อเสนอแนะ	ทำนา ควรไถพรวนในช่วงที่ดินมีความชื้นเหมาะสม ควรใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสดและปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงสมบัติทางกายภาพและทางเคมีของดินให้ดีขึ้น		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอึดตัว เบส	ฟอสฟอรัสที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง
	25-50	ปานกลาง	สูง	สูง	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ภาพที่ 3 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินโพทะเล

ชุดดิน	พิจิตร	Series Pic	กลุ่มชุดดินที่ 7hi
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %		
ภูมิสัณฐาน	ตะพักลำน้ำ		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำพา		
การระบายน้ำ	ค่อนข้างเร็ว		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ช้า	
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกลับมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง มีสีเข้มมากของน้ำตาลปนเทา ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียว มีสีเข้มมากของน้ำตาลปนเทา จุดประสีน้ำตาลเหลือง สีน้ำตาลตลอดชั้นดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินบน และเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5) ในดินล่าง		
ข้อจำกัด	ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ		
ข้อเสนอแนะ	ควรไถพรวนให้ลึกปรับปรุงดินโดยใช้อินทรีย์วัตถุ และใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี เพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น ในพื้นที่ชลประทานนอกฤดูทำนาอาจปลูกพืชไร่หรือพืชผัก ซึ่งจะต้องยกร่องและปรับสภาพดินให้ร่วนซุยและระบายน้ำดีขึ้น โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอิ่มตัว เบส	ฟอสฟอรัสที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ของ ดิน
	0-25	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง
	25-50	ปานกลาง	สูง	สูง	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ภาพที่ 4 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินพิจิตร

ชุดดิน	ไทรงาม	Series Sg	กลุ่มชุดดินที่ 38
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย ความลาดชัน 1-5 %		
ภูมิสัณฐาน	เนินตะกอนน้ำพารูปพัด		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำพา		
การระบายน้ำ	ดี		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลางถึงเร็ว	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลาง	
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกลับมาก ดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลปนเทาเข้มถึงน้ำตาลเข้ม ปฏิกิริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง (pH 6.0-6.5) ดินล่างเป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วน หรือดินร่วนปนทรายแฉะ สีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในตอนล่าง อาจพบชั้นทรายแทรกอยู่ และดินนี้มีเกลือดีไมกาตลอดชั้นดิน		
ข้อจำกัด	ดินค่อนข้างเป็นทราย มีอินทรีย์วัตถุต่ำ		
ข้อเสนอแนะ	ปรับปรุงบำรุงดินอยู่เสมอโดยเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และควรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
	0-25	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง	ปานกลาง
	25-50	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง

ภาพที่ 5 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินไทรงาม

ตารางผนวกที่ 2 พื้นที่ชลประทานจังหวัดพิจิตรจำแนกรายอำเภอ ตำบล

อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)		
เมืองพิจิตร	165,344	คลองคะเชนทร์	14,285		
		มะมั่ง	9,609		
		ดงกลาง	13,348		
		ดงป่าคำ	28,409		
		ท่าหลวง	5,126		
		ท่าเรือ	1,790		
		ในเมือง	354		
		บ้านบุง	20,389		
		ปากทาง	4,214		
		ป่ามะคาบ	11,357		
		ไผ่ขวาง	6,859		
		เมืองเก่า	14,664		
		ย่านยาว	7,157		
		โรงช้าง	7,786		
		สายคำโห้	1,621		
		หัวดง	18,376		
		โพทะเล	165,075	ทะนง	19,429
				ท่าขมิ้น	16,419
ท่านี้้ง	9,681				
ท่าบัว	24,903				
ท้ายน้ำ	15,955				
ท่าเสา	1,034				
ทุ่งน้อย	15,307				
บางคลาน	13,419				
บ้านน้อย	16,437				
โพทะเล	14,953				
วัดขวาง	17,538				

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)
ตะพานหิน	115,329	คลองคูณ	14,003
		จี้วราย	8,123
		ดงตะขบ	2,834
		ตะพานหิน	56
		ทับหมัน	23,540
		ไพรโรงโชน	4,762
		ไผ่หลวง	3,110
		วังสำโรง	30,206
		วังหว่า	14,515
		หนองพยอม	3,474
		ห้วยเกตุ	10,706
		บางมูลนาก	55,221
บางไผ่	14,959		
บางมูลนาก	161		
ภูมิจี	4,623		
ลำประดา	710		
วังสำโรง	260		
หอไกร	21,172		
ดงเจริญ	31,998	วังจี้วใต้	8,213
		สำนักขุนเณร	17,200
		ห้วยพุก	5,329
		ห้วยร่วม	1,256
โพธิ์ประทับช้าง	26,235	ไผ่ท่าโพ	4,407
		โพธิ์ประทับช้าง	21,039
		วังจิก	789

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)
สามง่าม	24,071	กำแพงดิน	5,243
		รังนก	6,048
		สามง่าม	12,293
		หนองโสน	487
บึงนาราง	16,309	บางลาย	10,560
		บึงนาราง	4,913
		โพธิ์ไทรงาม	2
		ห้วยแก้ว	834
ทับคล้อ	11,288	เขาทราย	11,288
		ท้ายทุ่ง	-
วังทรายพูน	2,010	หนองปล้อง	6
		หนองปลาไหล	2,004
สากเหล็ก	1,268	สากเหล็ก	1,268
วชิรบุรี	32	บึงบัว	32
รวม	614,180		614,180

ที่มา: กรมชลประทาน, 2564

ตารางผนวกที่ 3 พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจำแนกรายอำเภอ ตำบล

อำเภอ/ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)	อำเภอ/ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)
อำเภอดงเจริญ	13,310	ทำนง	29
วังจี้ว	13,310	ทำบัว	99
อำเภอดงพานหิน	1,941	ทำยน้ำ	1,186
จี้วราย	0	ทำเสา	35
ดงตะขบ	161	บางคลาน	435
ไผ่หลวง	2	บ้านน้อย	347
วังหลุม	951	โพทะเล	43
หนองพยอม	827	วัดขวาง	89
อำเภอทับคล้อ	11,349	อำเภอโพธิ์ประทับช้าง	99,485
เขาเจ็ดลูก	4,623	ดงเสือเหลือง	7,090
เขาทราย	3,311	ทุ่งใหญ่	36,480
ทับคล้อ	569	เนินสว่าง	26,332
ทำยทุ่ง	2,846	ไผ่รอบ	29,583
อำเภอบางมูลนาก	96	อำเภอลือชัย	41,134
เนินมะกอก	96	บ้านนา	7,522
อำเภอบึงนาราง	115,537	บึงบัว	33,612
บึงนาราง	16,777	อำเภอลือสิงห์	5,501
โพธิ์ไทรงาม	19,403	วังทรายพูน	5,501
ห้วยแก้ว	26,835	อำเภอสากเหล็ก	10
แหลมรัง	52,522	วังทับไทร	10
อำเภอโพทะเล	2,382	อำเภอสว่างม	86,724
ทะนง	89	เนินปอ	21,165
ท่าขมิ้น	30	หนองโสน	65,559
		รวม	377,469

ที่มา: สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม, 2564

ตารางผนวกที่ 4 กิจกรรมการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จังหวัดพิจิตร

ลำดับ	กิจกรรมการเกษตร	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่(ไร่)
1	ข้าวนาปี	71,026	1,750,609
2	ข้าวนาปรัง	22,528	501,017
3	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	3,375	51,412
4	อ้อยโรงงาน	1,508	28,724
5	ถั่วเขียวผิวมัน	1,306	21,686
6	มะม่วง	2,634	16,901
7	มันสำปะหลังโรงงาน	1,396	14,500
8	ส้มโอ	1,093	8,825
9	กล้วยน้ำว้า	2,045	6,933
10	มะนาว	1,760	5,190
11	ถั่วเขียวผิวดำ	145	1,852
12	ปาล์มน้ำมัน	25	1,791
13	มะยงชิด	513	1,404
14	แตงโมเนื้อ	115	1,184
15	เช่า	409	1,111
16	อื่น ๆ	6,461	14,343

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร, 2563

ตารางผนวกที่ 5 ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร จังหวัดพิจิตร

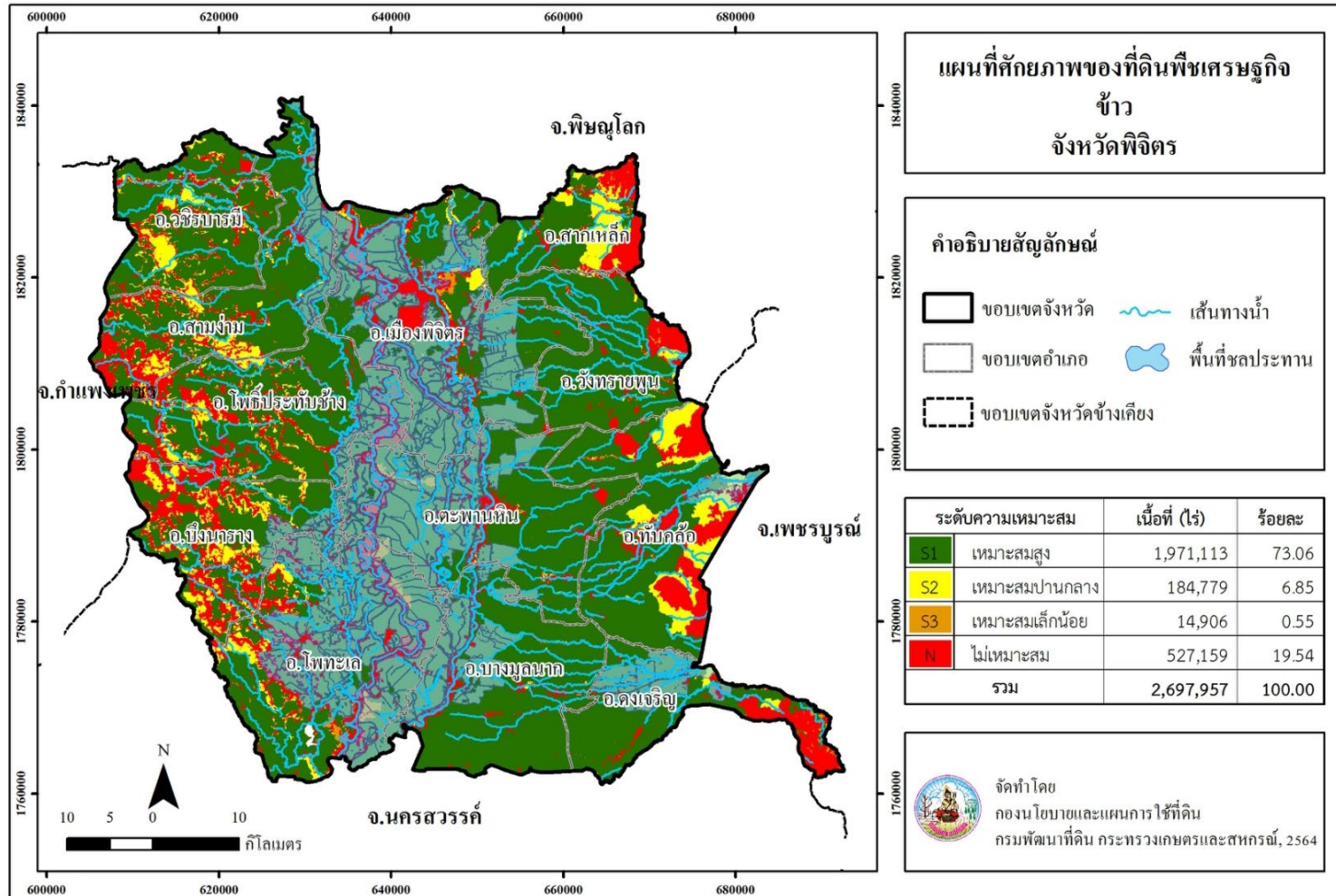
ลำดับ	ชนิด	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)	อำเภอ
1	พริกไทย	6	60.62	ตะพานหิน โปะทะเล เมืองพิจิตร วังทรายพูน สามง่าม
2	กระเจี๊ยบแดง	4	17.82	ตะพานหิน เมืองพิจิตร
3	กระชายดำ	2	15.20	โปะทะเล สามง่าม
4	มะระขี้นก	1	10.00	โปะทะเล
5	ยอบ้าน	2	4.54	โปะทะเล
6	ขมิ้นชัน	1	3.23	โพธิ์ประทับช้าง
7	ฟ้าทะลายโจร	1	1.50	เมืองพิจิตร
8	บุก	1	0.75	เมืองพิจิตร
9	บัวบก	1	0.44	ตะพานหิน
10	สมุนไพรอื่นๆ ผลรวม	9	26.71	ตะพานหิน ทับคล้อ โปะทะเล เมืองพิจิตร วชิรบรรมี
รวม		28	140.80	

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2564

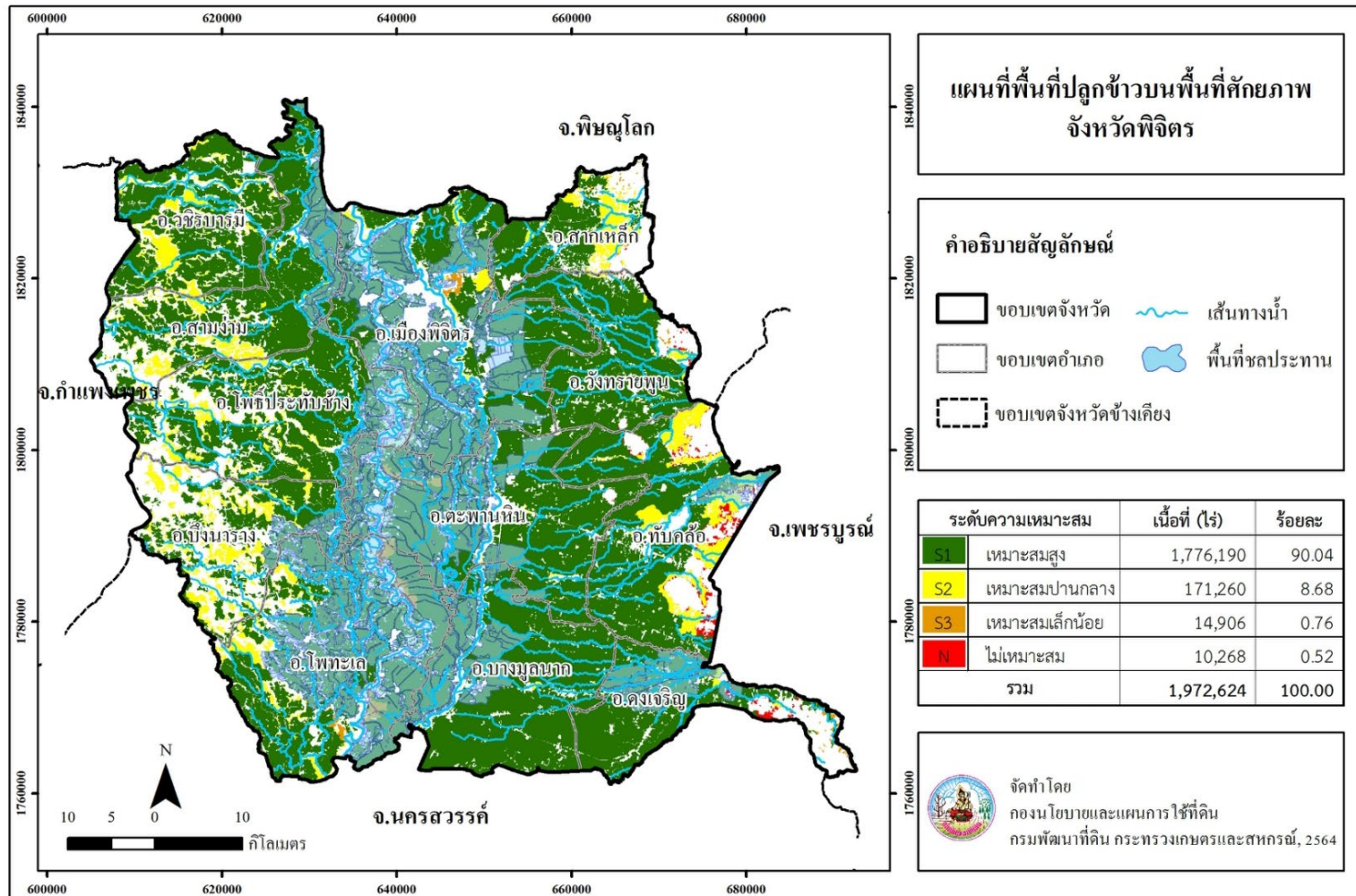
ตารางผนวกที่ 6 โรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตรในพื้นที่ จังหวัดพิจิตร

โรงงานอุตสาหกรรม แหล่งรับซื้อ และสหกรณ์การเกษตร	จำนวน (แห่ง)	โรงงานด้านเกษตร	จำนวน (แห่ง)
สหกรณ์การเกษตร	6	โรงงานด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	72
		โรงสีขนาดกลาง	29
		โรงสีขนาดใหญ่	8
		โรงสีขนาดเล็ก	4
รวม	6	รวม	113

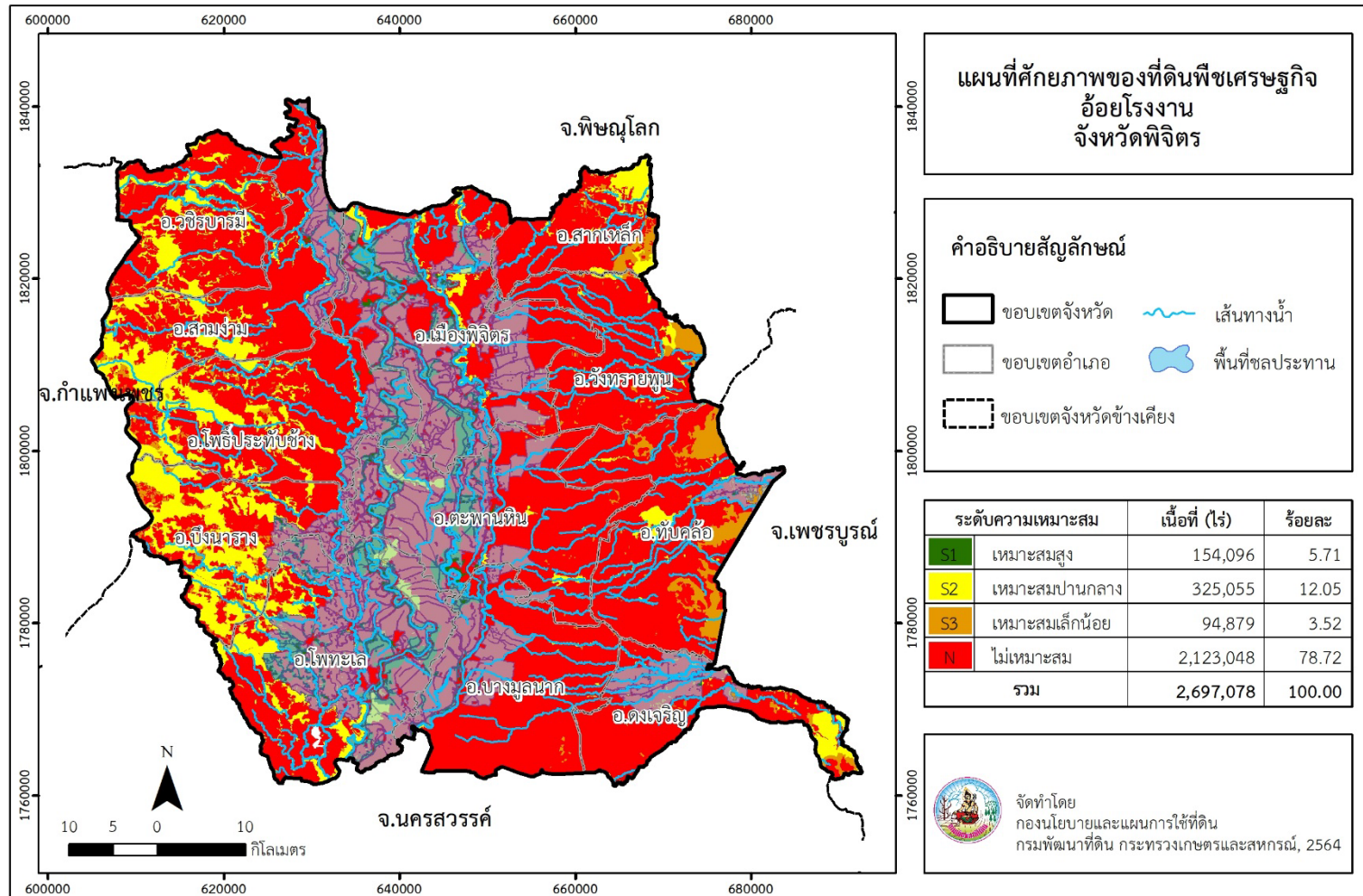
ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th>, 2564

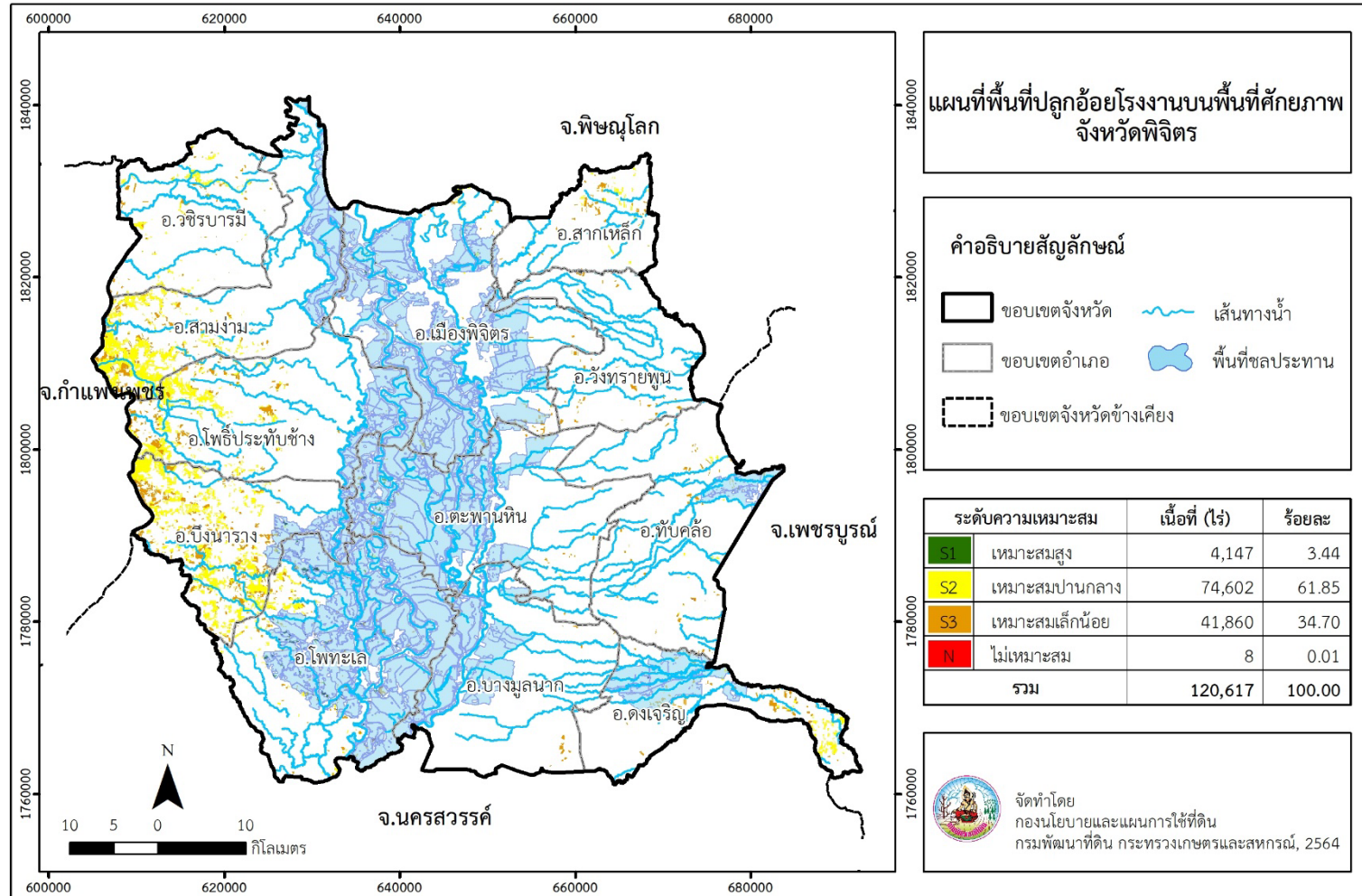
ภาพที่ 6 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจข้าว จังหวัดพิจิตร

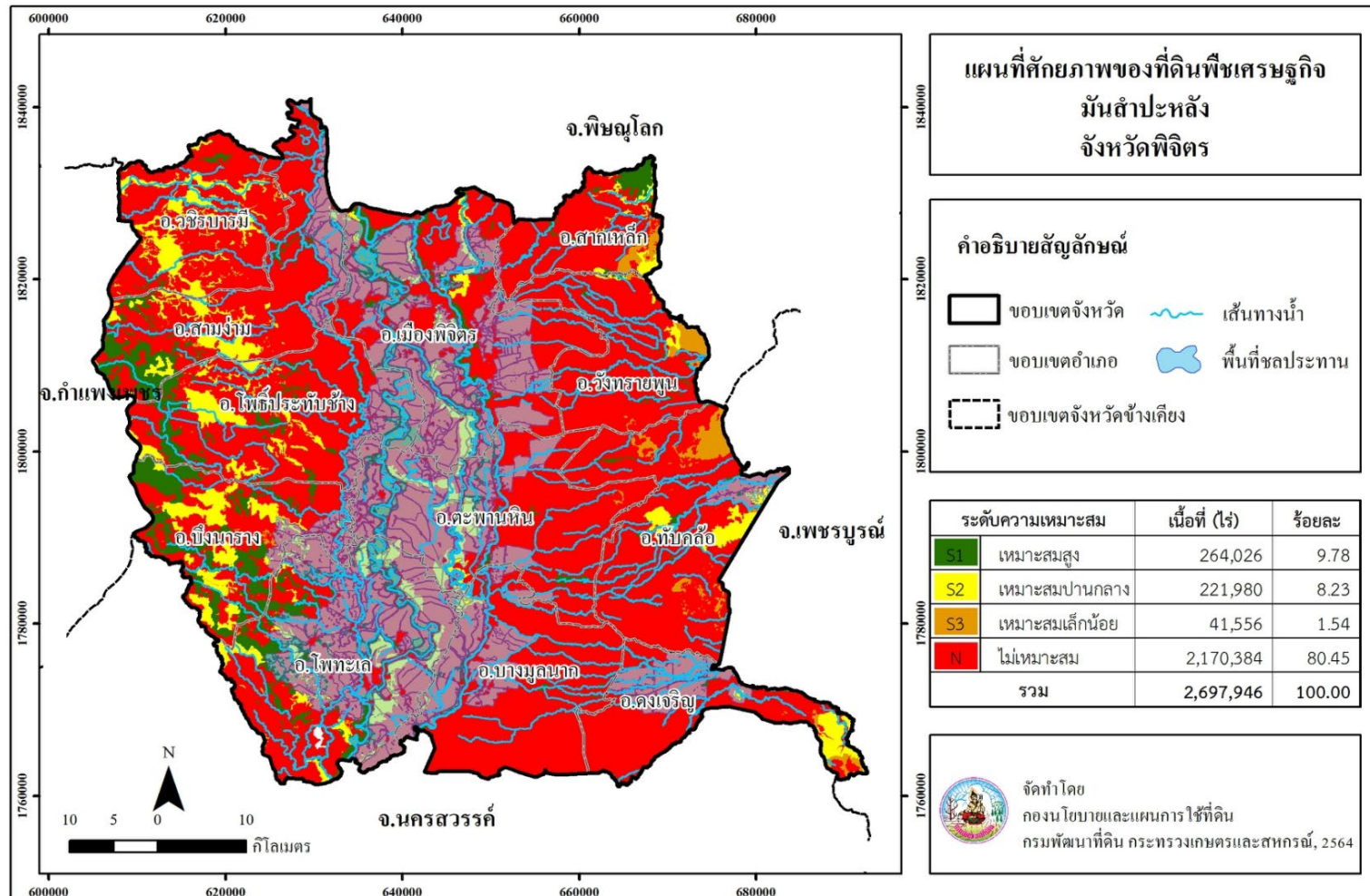
ภาพที่ 7 พื้นที่ปลูกข้าวบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดพิจิตร

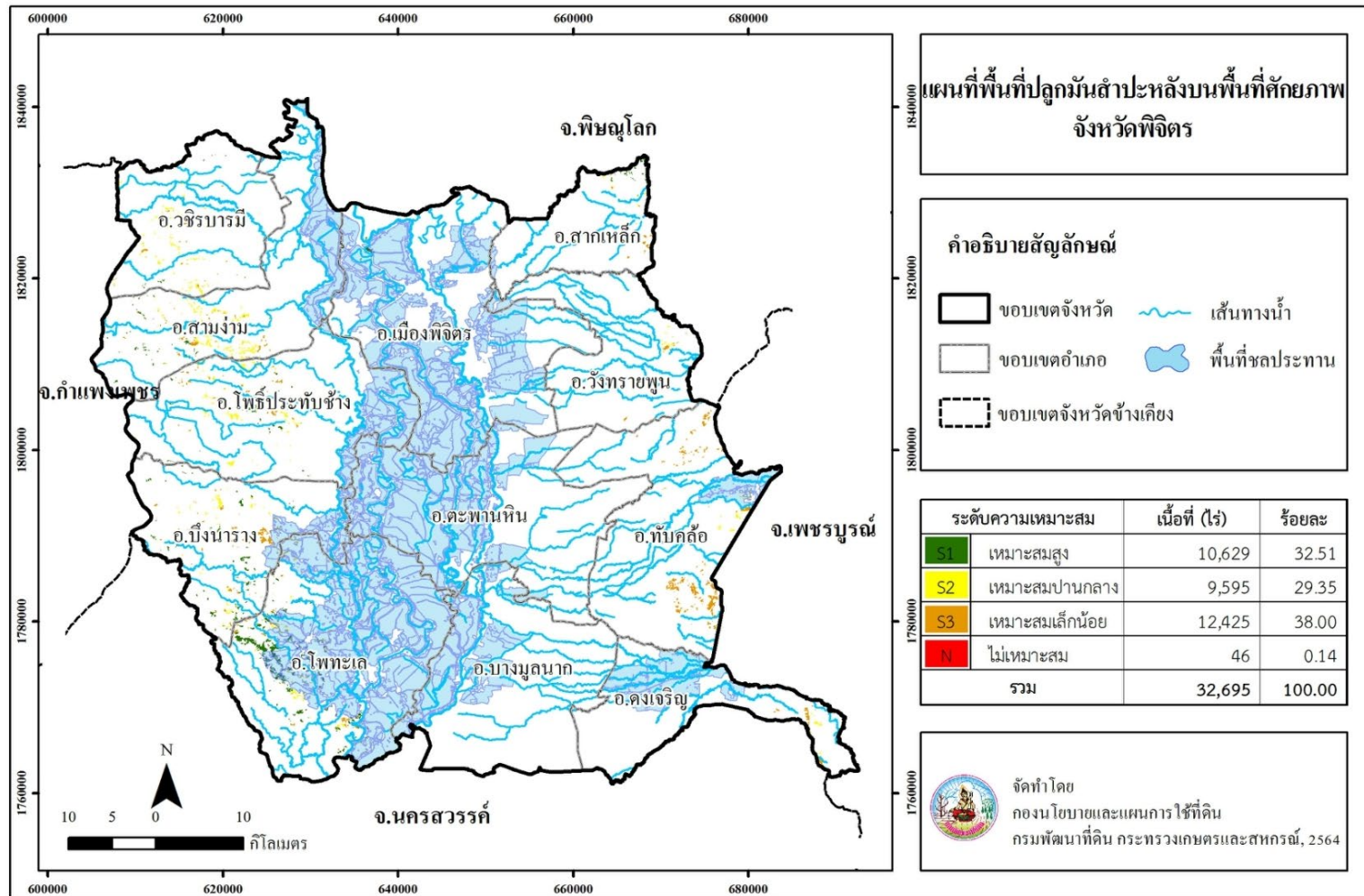
ภาพที่ 8 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจอ้อยโรงงาน จังหวัดพิจิตร

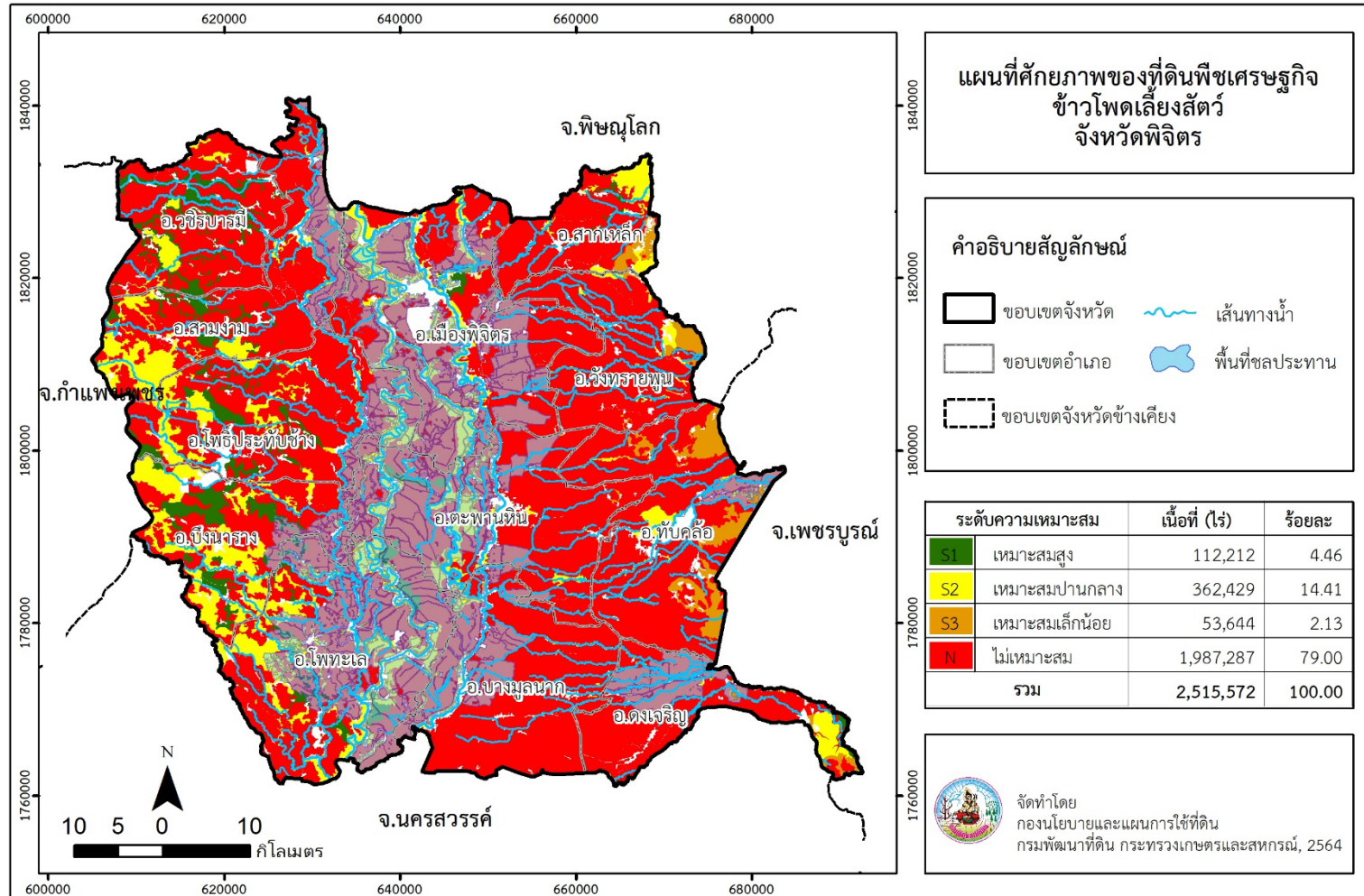
ภาพที่ 9 พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดพิจิตร

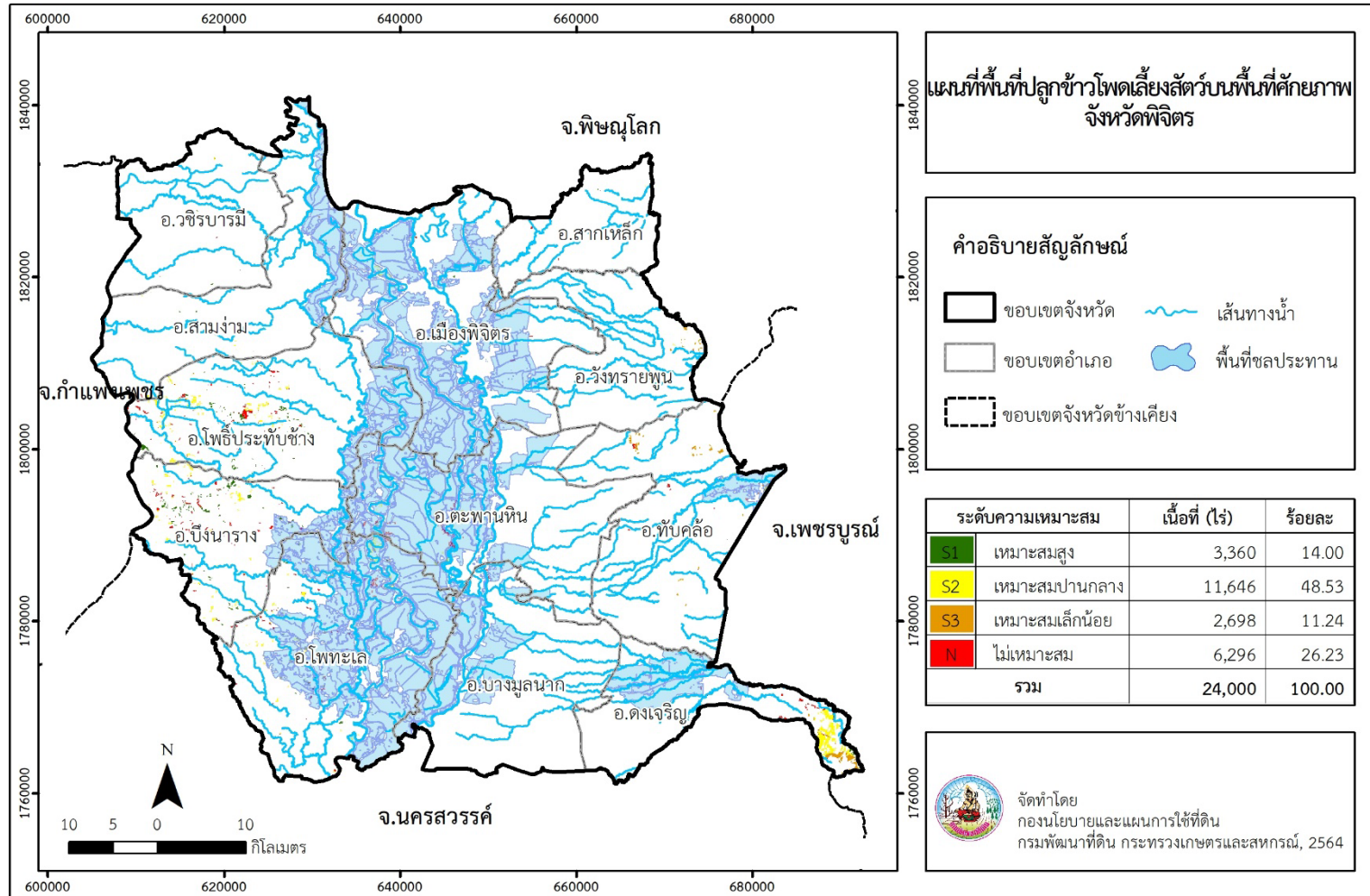
ภาพที่ 10 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจมันสำปะหลัง จังหวัดพิจิตร

ภาพที่ 11 พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดพิจิตร

ภาพที่ 12 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จังหวัดพิจิตร

ภาพที่ 13 พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดพิจิตร

Land Development Department
2003/61 Phahonyothin Road.
Lard Yao, Chatuchuk, Bangkok 10900
Call Center : 1760
www.idd.go.th

DOWNLOAD